

Rapport

Projectnummer: 359392
Referentienummer: SWNL0229170
Datum: 17-07-2018

Verkennd natuuronderzoek Baaibuurt, Zeeburgereiland te Amsterdam

Een oriënterend onderzoek in het kader van de wet- en regelgeving voor natuur

Definitief

Opdrachtgever:
Gemeente Amsterdam Ingenieursbureau
Postbus 12693
1100 AR AMSTERDAM

Verantwoording

Titel	Verkennd natuuronderzoek Baaibuurt, Zeeburgereiland te Amsterdam
Subtitel	Een oriënterend onderzoek in het kader van de wet- en regelgeving voor natuur
Projectnummer	359392
Referentienummer	SWNL0229170
Revisie	D2.0
Datum	17-07-2018
Auteur(s)	Maikell Verkade
E-mailadres	maikell.verkade@sweco.nl
Gecontroleerd door	Mark Grutters
Paraaf gecontroleerd	
Goedgekeurd door	Michiel Singer
Paraaf goedgekeurd	

Inhoudsopgave

Samenvatting	5
1 Inleiding	7
1.1 Aanleiding	7
1.2 Kader van het onderzoek.....	7
1.3 Doelstelling.....	7
1.4 Ligging plangebied en voorgenomen activiteiten	7
1.5 Voorgenomen activiteiten en toekomstige situatie	8
2 Wet natuurbescherming: Natura 2000-gebieden.....	9
2.1 Toetsingskader	9
2.2 Methode	9
2.3 Analyse van mogelijke effecten.....	10
2.4 Conclusie van mogelijke effecten.....	12
3 Wet natuurbescherming: soortenbescherming.....	13
3.1 Toetsingskader	13
3.2 Methode	13
3.2.1 Bronnenonderzoek	13
3.2.2 Habitatgeschiktheidsbeoordeling.....	14
3.2.3 Analyse en toetsing mogelijke effecten.....	14
3.3 Voorkomende ecotopen.....	14
3.4 Vogels	15
3.5 Vleermuizen	17
3.6 Grondgebonden zoogdieren	19
3.7 Amfibieën	21
3.8 Reptielen	22
3.9 Vissen	22
3.10 Ongewervelden	23
3.11 Vaatplanten	23
4 Natuurbeleidskaders	25
4.1 Toetsingskader	25
4.2 Natuurnetwerk Nederland	25
4.2.1 Toetsingskader.....	25
4.2.2 Analyse en toetsing effecten	25
4.3 Gebieden buiten het Natuurnetwerk Nederland.....	25
4.3.1 Toetsingskader.....	25
4.3.2 Analyse en toetsing effecten	25
4.4 Gemeentelijk beleid	26
4.5 Kansen plangebied	26

5	Conclusies en aanbevelingen	27
5.1	Wet natuurbescherming.....	27
5.1.1	Natura 2000-gebieden	27
5.1.2	Soortenbescherming.....	27
5.2	Natuurbeleidskaders	28
5.2.1	Natuurnetwerk Nederland	28
5.2.2	Gebieden buiten het Natuurnetwerk Nederland.....	28
5.2.3	Gemeentelijk beleid	28
5.3	Algehele conclusie.....	28
Bronnen		29

- Bijlage 1. Resultaten NDFF en meer
- Bijlage 2. Wet natuurbescherming: Natura 2000-gebieden
- Bijlage 3. Wet natuurbescherming: soortenbescherming
- Bijlage 4. Natuurnetwerk Nederland
- Bijlage 5. Gemeentelijk beleid

Samenvatting

Onderstaand is een samenvattende tabel opgenomen met daarin mogelijke effecten of verboden van de Wet natuurbescherming die kunnen worden overtreden, ook wordt aangegeven of aanvullend onderzoek noodzakelijk is.

Samenvattende tabel

Gebied/Soortgroep	Gebied(en)/Soort(en)	Effecten	Overtreding verbodsbepalingen	Vergunning/ Ontheffing noodzakelijk?	Actie/ Maatregelen
Natura 2000-gebieden Natuurnetwerk Nederland Ecologische verbindingszone(s) Broedvogels	Markermeer & IJmeer	Geen	Geen	Nee	Geen
	Markermeer & IJmeer	Geen	Geen	Nee	Geen
	Zuider IJdijk	Geen	Geen	Nee	Geen
	Algemene broedvogels	Vernietiging nesten	Artikel 3.1	Nee	Werken buiten broedseizoen (15 maart – 15 juli)
Vleermuizen Grondgebonden zoogdieren	Broedvogels	Vernietiging nesten	Artikel 3.1	Mogelijk	Aanvullend onderzoek (10 maart tot en met 20 juni of 1 april tot en met 15 mei)
	Gewone dwergvleermuis	Verstoring, vernietiging verblijfplaatsen	Artikel 3.5	Mogelijk	Aanvullend onderzoek (15 april – 15 oktober)
	bosmuis, egel, huisspitsmuis, veldmuis, vos	Verstoring, vernietiging verblijfplaatsen	Artikel 1.11	Nee	Opstellen ecologisch werkprotocol met mitigerende maatregelen. Melden vrijgestelde soorten bij bevoegd gezag (RUD NHN)
	hermelijn, wezel	Verstoring, vernietiging verblijfplaatsen	Artikel 3.10	Mogelijk	Aanvullend onderzoek (mei tot en met augustus)

Vervolg samenvattende tabel

Gebied/Soortgroep	Gebied(en)/Soort(en)	Effecten	Overtreding verbodsbepalingen	Vergunning/ Ontheffing noodzakelijk?	Actie/ Maatregelen
Amfibieën	bruine kikker, gewone pad, kleine watersalamander en middelste groene kikker	Verstoren, vernietigen	Artikel 1.11 (zorgplicht)	Nee	Opstellen ecologisch werkprotocol met mitigerende maatregelen Melden vrijgestelde soorten bij bevoegd gezag (RUD NHN)
	rugstreeppad	Verstoren, vernietigen verblijfplaatsen	Artikel 3.5	Nee	Opstellen ecologisch werkprotocol t.b.v. voorkomen vestiging in plangebied
Reptielen	Geen	Geen	Geen	Nee	Geen
Vissen	Algemene soorten	Verstoren, vernietigen	Artikel 1.11 (zorgplicht)	Nee	Opstellen ecologisch werkprotocol met mitigerende maatregelen
Ongewervelden	Geen	Geen	Geen	Nee	Geen
Vaatplanten	Geen	Geen	Geen	Nee	Geen

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Gemeente Amsterdam is voornemens het Zeeburgereiland om te vormen, zodat het de bestemming wonen kan krijgen.

1.2 Kader van het onderzoek

We toetsen projecten of handelingen aan de wet- en regelgeving voor natuur. Per 1 januari 2017 is de Wet natuurbescherming in werking getreden. De natuurbescherming in Nederland bestaat uit de volgende kaders:

- Wet natuurbescherming:
 - Natura 2000-gebieden;
 - Soortenbescherming;
 - Houtopstanden;
- Provinciaal beleid:
 - Natuurnetwerk Nederland (NNN);
 - Andere gebieden (buiten het NNN), zoals:
 - § weidevogelleefgebieden;
 - § akkervogelgebieden;
 - § ganzenfoerageergebieden;
 - § Gemeentelijk beleid.

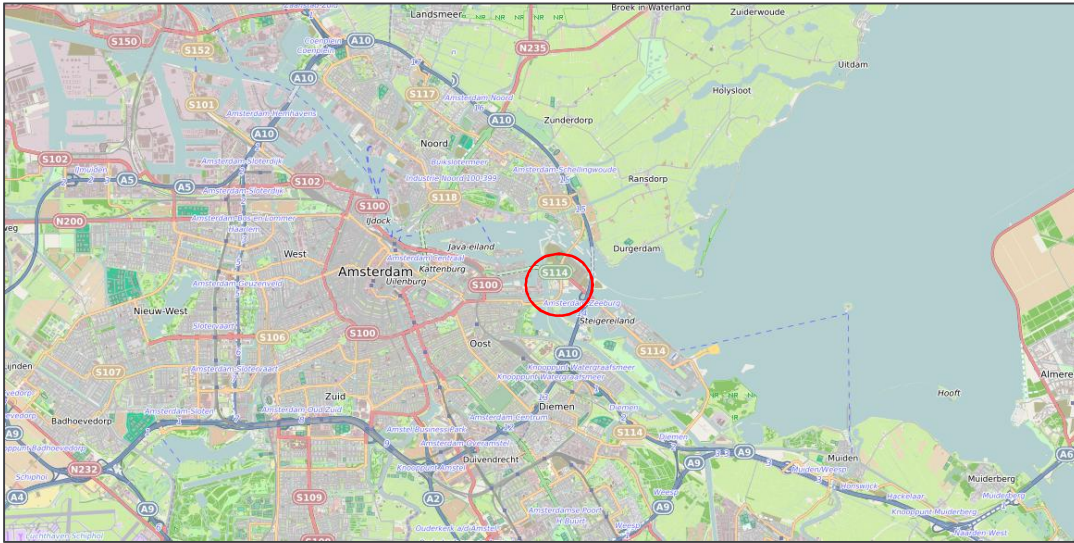
Houtopstanden zijn in het onderzoek niet meegenomen en maken dan ook geen onderdeel uit van het voorliggende rapport.

1.3 Doelstelling

Doel van het verkennend onderzoek is om vast te stellen of de bestemmingplanwijziging in het kader van de Wet natuurbescherming uitvoerbaar is, waarbij het verkennend onderzoek erop is gericht om een eerste inzicht te krijgen in de mogelijke effecten op beschermde natuurwaarden in en om het plangebied en de mogelijke vervolgstappen die moeten worden genomen met betrekking tot aanvullend veldonderzoek, nader effectonderzoek en nadere procedures. Het verkennend onderzoek is de eerste stap in de procedure. Afhankelijk van het resultaat, moeten de vervolgstappen al dan niet worden doorlopen.

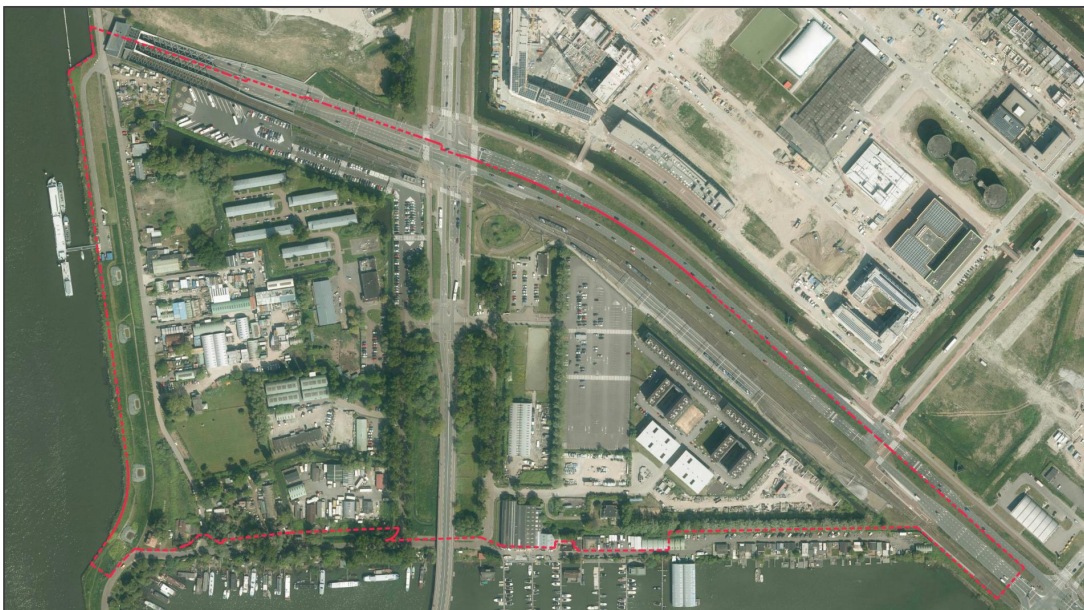
1.4 Ligging plangebied en voorgenomen activiteiten

Het plangebied betreft de toekomstige wijk Baaibuurt, gelegen op het Zeeburgereiland op circa 4,3 kilometer ten oosten van de kern van Amsterdam. In figuur 1 is de topografische ligging van het plangebied weergegeven. Volgens de topografische kaart van Nederland zijn de coördinaten van het midden van het plangebied X: 125.825, Y: 487.230.

Figuur 1 Topografische ligging plangebied (bron: OpenStreetmap Nederland).

Een impressie van de directe omgeving van het plangebied is weergegeven in figuur 2.

Figuur 2 Impressie directe omgeving plangebied.

1.5 Voorgenomen activiteiten en toekomstige situatie

De opdrachtgever is voornemens een woonwijk te realiseren. Om dit te kunnen realiseren, zijn onder andere de volgende werkzaamheden noodzakelijk:

- aanleggen ondergrondse infrastructuur;
- bouwrijp maken plangebied;
- bouwwerkzaamheden ten behoeve van realiseren woningen;
- aanleggen bovengrondse infrastructuur.

2 Wet natuurbescherming: Natura 2000-gebieden

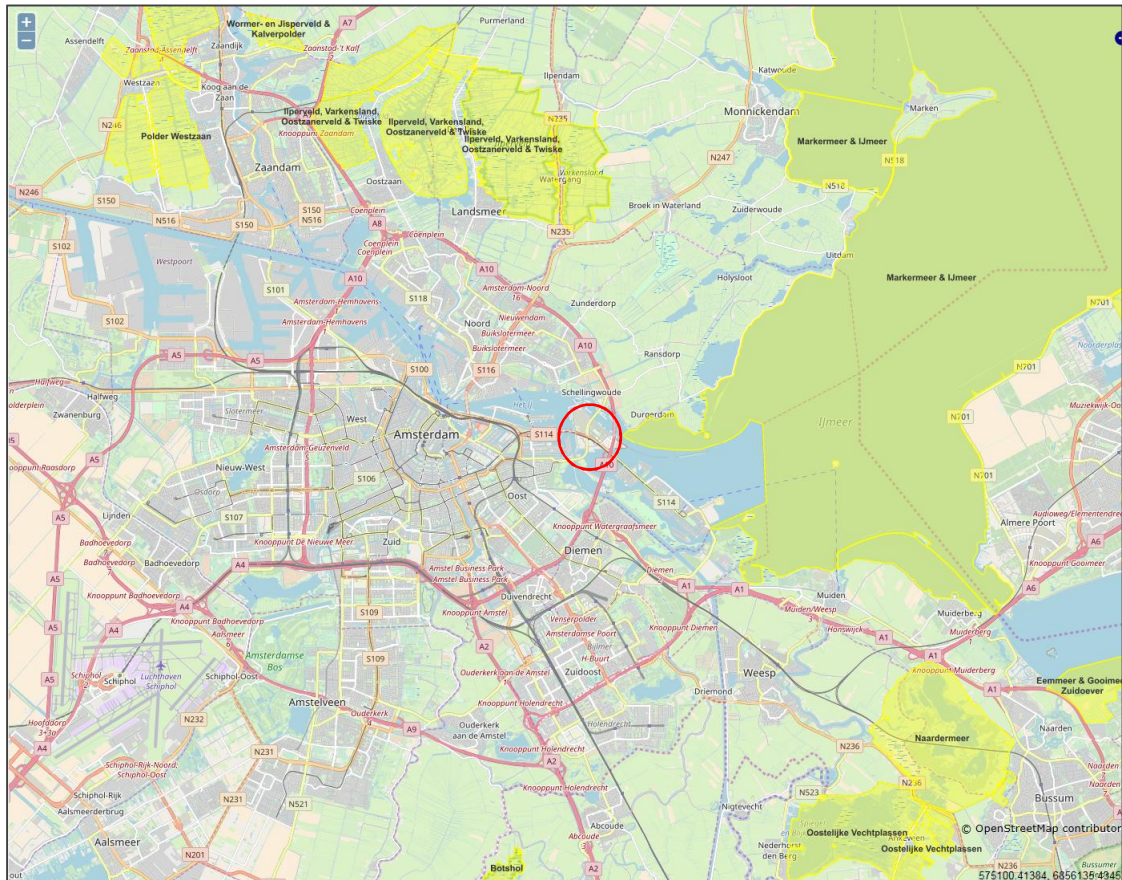
2.1 Toetsingskader

De Wet natuurbescherming heeft als doel het beschermen van Natura 2000-gebieden (Vogel- en Habitatrichtlijn) in Nederland. Projecten of handelingen die negatieve effecten op deze beschermde gebieden kunnen hebben, zijn in beginsel niet toegestaan. Indien negatieve effecten op Natura 2000-gebieden niet zijn uit te sluiten, is in ieder geval een vergunning noodzakelijk op grond van artikel 2.7 Wet natuurbescherming.

Het Programma Aanpak Stikstof (PAS) maakt onderdeel uit van de Wet natuurbescherming. Vergunningverlening voor Natura 2000-gebieden bij een toename aan stikstofdepositie is gekoppeld aan het PAS. Dit programma is via het Besluit PAS in de Wet natuurbescherming verankerd. Voor het uitvoeren van de stikstofberekening dient gebruik te worden gemaakt van de Aerius-calculator. Bij een vergunningsaanvraag zal door het bevoegd gezag worden bepaald of er nog ontwikkelingsruimte beschikbaar is voor de toename van stikstof voor de betreffende habitattypen of soorten. Op basis daarvan zal worden bepaald of een vergunning kan worden verleend. Een uitgebreide toelichting op het Natura 2000-gebieden regime is te vinden in de bijlage.

2.2 Methode

Voor de inventarisatie van Natura 2000-gebieden is gebruik gemaakt van de gebieden-database van het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV). Uit deze gebiedendatabase blijkt dat de dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied(en) op een afstand circa 0,75 kilometer ten noordoosten van het plangebied is gelegen. Dit betreft Markermeer & IJmeer. Andere Natura 2000-gebieden liggen op grotere afstand van het plangebied. Het Ilperveld, Varkensland, Oostzanerveld & Twiske ligt op ongeveer 5,8 kilometer ten noorden, Botshol ligt op ongeveer 11,6 kilometer ten zuiden, het Naardermeer ligt op circa 11 kilometer ten zuidoosten, de Oostelijke Vechtplassen liggen op ongeveer 11,9 kilometer ten zuidoosten en tot slot ligt Polder Westzaan op ongeveer 12,9 kilometer ten noordwesten van het plangebied (zie figuur 3).

Figuur 3 Ligging plangebied ten opzichte van Natura 2000-gebieden.

2.3 Analyse van mogelijke effecten

Om een indicatie te krijgen van mogelijke effecten op nabijgelegen beschermde gebieden, is gebruik gemaakt van de effectenindicator van het ministerie van Economische Zaken, zie figuur 4. Bij de toetsing van mogelijke effecten is als activiteit 'woningbouw' gebruikt.

Verstoring door mechanische effecten
 Optische verstoring
 Verstoring door trilling
 Verstoring door licht
 Verstoring door geluid
 Verdroging
 Verontreiniging
 Versnippering
 Oppervlakteverlies

Storingsfactor	1	2	7	8	13	14	15	16	17
Kranswierwateren	■	■	■	■	□	□	□	■	■
Meren met krabbenscheer en fonteinkruiden	■	■	■	■	□	□	□	■	■
Kleine modderkruiper	■	■	■	■	■	■	■	■	■
Meervleermuis	■	■	■	■	■	■	■	■	■
Rivierdonderpad	■	■	■	■	■	...	■	...	■
Aalscholver (broedvogel)	■	■	■	■	■	■	■	■	...
Aalscholver (niet-broedvogel)	■	■	■	■	■	■	■	■	...
Brandgans (niet-broedvogel)	■	□	■	■	■	■	■	■	■
Brilduiker (niet-broedvogel)	■	□	■	■	■	■	■	■	...
Dwergmeeuw (niet-broedvogel)	■	□	■	■	■	■	■	■	...
Fuut (niet-broedvogel)	■	□	■	■	■	■	■	■	...
Grauwe Gans (niet-broedvogel)	■	□	■	■	■	■	■	■	...
Grote Zaagbek (niet-broedvogel)	■	□	■	■	■	■	■	■	...
Krakeend (niet-broedvogel)	■	□	■	■	■	■	■	■	■
Krooneend (niet-broedvogel)	■	□	■	■	■	■	■	■	...
Kuifeend (niet-broedvogel)	■	□	■	■	■	■	■	■	...
Lepelaar (broedvogel)	■	■	■	■	■	■	...	■	■
Lepelaar (niet-broedvogel)	■	■	■	■	■	■	...	■	■
Meerkoet (niet-broedvogel)	■	□	■	■	■	■	■	■	...
Nonnetje (niet-broedvogel)	■	□	■	■	■	■	■	■	■
Slobeend (niet-broedvogel)	■	□	■	■	■	■	■	■	...
Smient (niet-broedvogel)	■	□	■	■	■	■	■	■	■
Tafeleend (niet-broedvogel)	■	□	■	■	■	■	■	■	...
Toppereend (niet-broedvogel)	■	□	■	■	■	■	■	■	...
Visdief (broedvogel)	■	■	■	■	■	■	■	■	■
Visdief (niet-broedvogel)	■	■	■	■	■	■	...	■	■
Zwarte Stern (broedvogel)	■	■	■	■	■	■	...	■	■
Zwarte Stern (niet-broedvogel)	■	■	■	■	■	■	...	■	■

■ zeer gevoelig
■ gevoelig
■ niet gevoelig
 n.v.t.
 ... onbekend

Figuur 4 Effecten op nabijgelegen Natura 2000-gebieden (bron: ministerie van LNV).

Uit de effectenindicator blijkt dat de volgende versturende effecten op de beschermde gebieden kunnen optreden:

- 1. Oppervlakteverlies;
- 2. Verstoring;
- 7. Verontreiniging;
- 8: Verdroging;
- 13. Verstoring door geluid;
- 14. Verstoring door licht;
- 15. Verstoring door trilling;
- 16. Optische verstoring;
- 17. Verstoring door mechanische effecten.

Het voorgenomen plan ligt op circa 0,75 kilometer van het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied Markermeer & IJmeer, waardoor bovengenoemde negatieve effecten op voorhand worden uitgesloten.

Door de ontwikkeling van de wijk Baaibuurt neemt het aantal woningen en verkeer toe, waardoor de verwachting is dat de stikstofdepositie zal toenemen. Stikstofgevoelige gebieden zijn niet binnen het Natura 2000-gebied Markermeer & IJmeer aanwezig.

Door gemeente Amsterdam is in 2016 een MER Zeeburgereiland, notitie reikwijdte en detailniveau opgesteld. Hierin is aangegeven dat in het kader van de Agenda Duurzaamheid de woningen gasloos worden gebouwd (aansluiting op stadswarmtenet) en dat het verkeer in 2025 zoveel mogelijk uitstootvrij is. Negatieve effecten door een toename van depositie van stikstof op de stikstofgevoelige gebieden in het Natura 2000-gebied IJperveld, Varkensland, Oostzanerveld & Twiske worden op voorhand uitgesloten.

2.4 Conclusie van mogelijke effecten

Gezien de omvang van het project en de afstand tot het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied worden negatieve effecten op voorhand uitgesloten. Aanvullend onderzoek en/of effectonderzoek is niet noodzakelijk. Het aanvragen van een vergunning op de Wet natuurbescherming is niet noodzakelijk.

3 Wet natuurbescherming: soortenbescherming

3.1 Toetsingskader

In de Wet natuurbescherming is de soortenbescherming in Nederland geregeld. Hierbij onderscheiden we drie verschillende beschermingsregimes waaraan verschillende verbodsbepalingen zijn gekoppeld:

- soorten Vogelrichtlijn (artikel 3.1. e.v.);
- soorten bijlage IV Habitatrichtlijn, bijlage I Verdrag van Bern (artikel 3.5 e.v.);
- andere soorten (artikel 3.10 e.v.).

Voor beschermde soorten die niet zijn vrijgesteld en waarvoor de voorgenomen activiteiten strijdig zijn met de bepalingen in de wet, dient ontheffing dient te worden aangevraagd. Deze kan alleen worden verleend, indien de gunstige staat van instandhouding niet in het geding is. Voor vogels geldt in afwijking hierop dat voor verstoring geen ontheffing nodig is, indien de gunstige staat van instandhouding niet in het geding is. Het is ook mogelijk om voor beide categorieën soorten te werken volgens een goedgekeurde gedragscode die is afgestemd op de wet¹; er is dan geen ontheffing op de Wet natuurbescherming nodig. Een uitgebreidere toelichting over het soortenbeschermingsregime is te vinden in de bijlage.

3.2 Methode

Om effecten op de voorkomende beschermde soorten te kunnen bepalen en om te bepalen of nader onderzoek nodig is, zijn de volgende onderzoeken uitgevoerd:

- bronnenonderzoek;
- habitatgeschiktheidsbeoordeling.

3.2.1 Bronnenonderzoek

De inventarisatie betreft een onderzoek naar de actueel en potentieel voorkomende beschermde soorten in het plangebied. Het bronnenonderzoek heeft als doel een overzicht te verkrijgen van de beschikbare informatie met betrekking tot het voorkomen van beschermde soorten in het plangebied en omgeving. Hiervoor zijn onder andere de volgende bronnen gebruikt:

- a. Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF);
- b. soortenatlassen;
- c. websites met verspreidingsinformatie;
- d. bestaande onderzoeksrapporten.

Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF)

Bijlage 1 geeft een overzicht weer van de waargenomen beschermde soorten in de omgeving van het onderzoeksgebied van de afgelopen vijf jaar. De lijst van waarnemingen is afkomstig uit de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF).

Websites

Gemeente Amsterdam heeft de beschikking over een interactieve kaart met beschermde flora en fauna. Dit betreft gedateerde waarnemingen van soorten van de voormalige Flora- en faunawet. Een overzicht is opgenomen in bijlage 1.

Gemeente Amsterdam heeft een database opgebouwd met daarin, vanuit de Flora- en faunawet, beschermde flora en fauna (deze wet is inmiddels vervangen door de Wet natuurbescherming, met aangepaste beschermde soorten). Een overzicht is opgenomen in bijlage 1.

¹ Door gemeente Amsterdam is in 2009 een Gedragscode Flora- en faunawet opgesteld. Deze blijft van kracht totdat de ingediende gedragscode Wet natuurbescherming door het bevoegd gezag is goedgekeurd.

Opgemerkt wordt dat de informatie uit deze databasen gedateerd is en niet traceerbaar. Wij hebben deze informatie dan ook als ter kennisname ingezien en zijn bij de rapportage alleen uitgegaan van de gevalideerde waarnemingen uit de NDFF.

Bestaande rapporten

Van de opdrachtgever zijn de navolgende rapporten ontvangen:

- aanvullend onderzoek huismus. In het kader van de Wet natuurbescherming. Plangebied: Bedrijvenstrook Zeeburgereiland, Amsterdam;
- natuurwaardenonderzoek Zuiderijdkijk, Zeeburgereiland;
- aanvullend onderzoek kleine marterachtigen. In het kader van de Wet natuurbescherming. Plangebied: Zuiderijdkijk, Amsterdam;
- aanvullend onderzoek rugstreeppad, rietorchis en bijenorchis. In het kader van de Flora- en faunawet. Plangebied: Sluisbuurt, Amsterdam;
- aanvullend onderzoek vleermuizen, vogels, rugstreeppad en orchideeën. In het kader van de Flora- en faunawet. Plangebied: Sluisbuurt, Amsterdam;
- aanvullend onderzoek kleine marterachtigen. In het kader van de Wet natuurbescherming. Plangebied: Sluisbuurt, Amsterdam;
- mitigerende maatregelen huismus Plangebied: Sluisbuurt, Amsterdam.

3.2.2 Habitatgeschiktheidsbeoordeling

Op basis van een veldbezoek is de geschiktheid van biotopen voor beschermde soorten beoordeeld. Deze beoordeling geeft, gezamenlijk met het bronnenonderzoek, de beschermde soorten(groepen) in beeld die in het plangebied (kunnen) voorkomen. Het veldbezoek heeft plaatsgevonden op 8 mei 2018 door een deskundig ecooloog van Sweco.

3.2.3 Analyse en toetsing mogelijke effecten

Vervolgens is bepaald in hoeverre effecten op voorkomende beschermde soorten kunnen optreden door de voorgenen activiteiten. Op basis van deze analyse wordt geconcludeerd voor welke soorten(groepen) nader onderzoek nodig is.

3.3 Voorkomende ecotopen

Het plangebied heeft diverse ecotopen, Het deel van het plangebied is in gebruik als P+R-terrein en is in die hoedanigheid dan ook verhard met asfalt. Binnen het P+R-terrein staan enkele kleine bomen met daarachter een haag dat de afscheiding vormt van een terrein dat in gebruik is genomen door 'eco-nomaden', die het terrein 'Green Tribe' hebben genoemd. Dit terrein is een aaneenschakeling van oude caravans, campers en zelf gebouwde panden en is rommelig, met vele overhoekjes waar ruigtekruiden groeien. Ook is een groot deel van het plangebied bedrijfsmatig in gebruik of is het in gebruik voor studentenwoningen. Figuren 5 tot en met 12 geven een impressie van het plangebied ten tijde van het veldbezoek.

Figuur 5 en 6 Toegangsweg en studentenwoningen.

Figuur 7 en 8 Diverse toegangswegen.

Figuur 9 en 10 Links het terrein van Green Tribe aan de achterzijde, rechts van de voorzijde met op de voorgrond een paardenweide.

Figuur 11 en 12 Het terrein van Green Tribe.

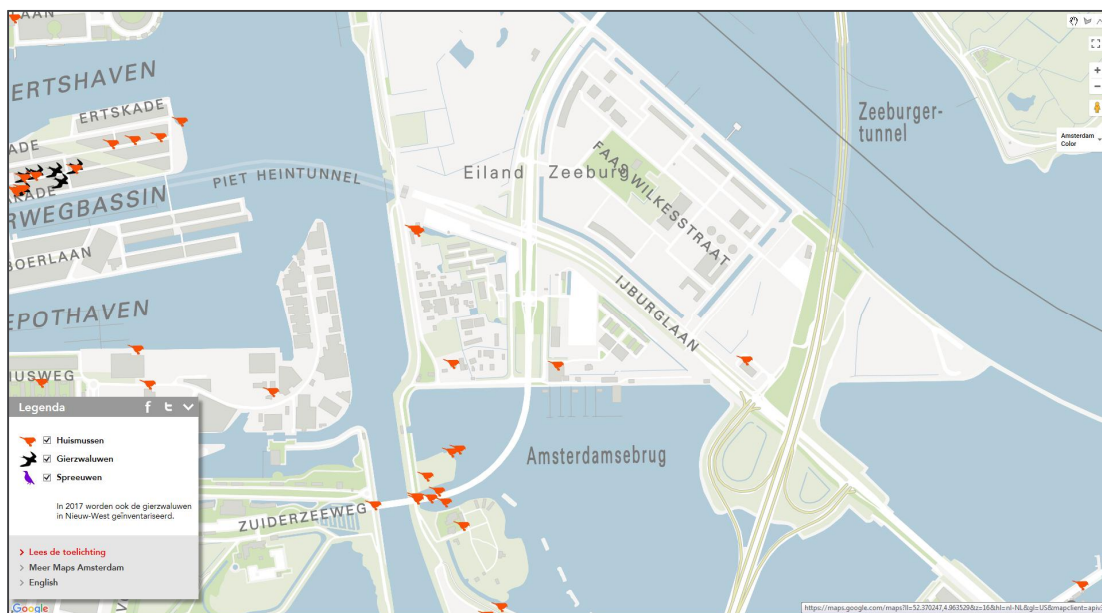
3.4 Vogels

Actueel en potentieel voorkomende beschermde soorten

Volgens de databank van de NDFF komen binnen en in de omgeving van het plangebied enkele vogelsoorten voor met een jaarrond beschermde rustplaats (nest). Dit zijn de volgende soorten: boomvalk, buizerd, gierzwaluw, havik, huismus, ooievaar, ransuil, roek, slechtvalk en sperwer.

Ook komen enkele vogelsoorten voor waarvan de rustplaats jaar rond beschermd is bij zwaarwegende ecologische belangen. Deze soorten zijn: blauwe reiger, boerenzwaluw, bonte vliegenvanger, boomklever, boomkruiper, bosuil, ekster, gekraagde roodstaart, grauwe vliegenvanger, groene specht, grote bonte specht, ijsvogel, kleine bonte specht, koolmees, oeverzwaluw, pimpelmees, spreeuw, torenvalk, zwarte kraai en zwarte roodstaart.

Figuur 13 geeft de verspreiding van de gierzwaluw, huismus en spreeuw weer, zoals deze bekend zijn in de interactieve kaart van gemeente Amsterdam². Van de opdrachtgever is vernomen dat deze jaarlijks wordt geactualiseerd.

Figuur 13 Broedplaatsen van gierzwaluw, huismussen en spreeuwen (bron: gemeente Amsterdam).

Naast de in de NDFF vermelde vogelsoorten is het projectgebied tevens geschikt voor tal van algemene broedvogelsoorten als roodborst, merel, winterkoning en houtduif.

De aanwezigheid van gierzwaluw is op voorhand uit te sluiten in verband met de afwezigheid van bebouwing waarin deze soort tot broeden kan komen. Daarnaast is het broeden van soorten als boerenzwaluw en spreeuw op voorhand uit te sluiten. Deze vogelsoorten hebben eveneens een sterke binding met gebouwen.

Bij het veldbezoek zijn tjilpende huismussen waargenomen ter plaatse van Zuider IJdijk 44. Dit gebied grenst aan het plangebied. Gelet op de habitat van dit gebied en het gebied ter plaatse van de Green Tribe, kan niet worden uitgesloten dat in het plangebied huismussen tot broeden komen of dat het plangebied onderdeel uitmaakt van het functioneel leefgebied van de huismus.

Tijdens het veldbezoek zijn in en in de omgeving van het projectgebied geen grote nesten van vogels aangetroffen, waardoor de aanwezigheid van vogels, zoals met een jaar rond beschermde rust- en verblijfplaats zoals boomvalk, buizerd, havik en sperwer, zijn uitgesloten.

² <https://maps.amsterdam.nl/vogels/?LANG=nl>

De aanwezige bomen zijn niet geïnspecteerd op de aanwezigheid van holtes in bomen. Voor sommige te verwachten soorten, zoals bijvoorbeeld koolmees en grote bonte specht, vallen hun nestplaatsen onder de categorie jaarrond beschermde rust- en verblijfplaats als hiervoor zwaarwegende ecologische belangen aanwezig zijn. Voor de te verwachten soorten zijn geen zwaarwegende ecologische belangen aanwezig om de nestplaatsen jaarrond te beschermen. In de omgeving van het plangebied zijn voldoende alternatieve rust- en verblijfplaatsen aanwezig.

Analyse en toetsing mogelijke effecten

Door het voorgenomen plan worden mogelijk nestplaatsen en/of functioneel leefgebied van de huismus vernietigd. Om vast te stellen of dit daadwerkelijk aan de orde is, is aanvullend onderzoek naar de aanwezigheid van de huismus noodzakelijk. Het aanvullend onderzoek dient te worden uitgevoerd, conform het kennisdocument, in de periode van 10 maart tot en met 20 juni met vier bezoeken of in de periode april tot en met half mei met twee bezoeken. Als uit het aanvullend onderzoek blijkt dat de huismus binnen het plangebied voorkomt, is het aanvragen van een ontheffing op de Wet natuurbescherming noodzakelijk. Een ontheffing op de Wet natuurbescherming wordt op voorhand verleenbaar geacht waarmee de bestemmingsplanwijziging uitvoerbaar is.

Om verstoring van broedende vogels of beschadiging van aanwezige nesten tijdens de werkzaamheden te voorkomen, is het raadzaam om de werkzaamheden te beginnen buiten het broedseizoen. Het broedseizoen loopt globaal van half maart tot half augustus. In de Wet natuurbescherming is echter geen periode aangegeven, maar van belang is of er een broedende vogel aanwezig is. Zo beginnen sommige vogelsoorten al in februari met broeden. Als onverhoopt de werkzaamheden in het broedseizoen worden gestart, dan dient door een ter zake kundig persoon te worden vastgesteld dat geen broedende vogels binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden voorkomen.

3.5 Vleermuizen

Actueel en potentieel voorkomende beschermde soorten

Uit de databank van de NDFF blijkt dat binnen het plangebied en in de omgeving ervan de volgende vleermuissoorten zijn waargenomen: gewone dwergvleermuis, laatvlieger, meervleermuis, rosse vleermuis, ruige dwergvleermuis en tweekleurige vleermuis.

In de interactieve kaart van gemeente Amsterdam worden de volgende vleermuissoorten genoemd: gewone dwergvleermuis, grootoorvleermuis spec., laatvlieger, ruige dwergvleermuis en meervleermuis.

Vleermuizen zijn wat hun keuze voor verblijfplaatsen betreft, globaal in te delen in twee typen vleermuizen: gebouwbewonende en boombewonende vleermuizen.

Binnen het plangebied is een verscheidenheid aan bebouwing aanwezig, zoals romneyloodsen, gebouwen met (enkel)steens muren met een koude dakconstructie enzovoort, waardoor de aanwezigheid van de gewone dwergvleermuis niet op voorhand is uit te sluiten. Deze wordt soms aangetroffen tussen een enkelsteens buitenmuur en het isolatiemateriaal, in koude dakconstructies, in sluizen, viaducten en expansievoegen (dilatatievoegen).

Omdat bebouwing met pannendaken, spouwmuren en dergelijke in het projectgebied ontbreken, zijn andere gebouwbewonende soorten als de grootoorvleermuis spec., laatvlieger en meervleermuis op voorhand uit te sluiten.

Aanwezigheid van verblijven van boombewonende vleermuizen zijn niet op voorhand uit te sluiten. Tijdens het veldbezoek zijn de aanwezige bomen niet geïnspecteerd op aanwezige boomholtes. Wel zijn bomen aanwezig met een ruwe schors, waardoor de aanwezigheid van boombewonende vleermuizen niet uit te sluiten is. Indien de bomen binnen het plangebied gekapt worden, dient een nadere inspectie naar de aanwezigheid van verblijfplaatsen van vleermuizen te worden uitgevoerd. Mogelijk dient na deze inspectie een vleermuisonderzoek te worden uitgevoerd om vast te stellen of de holtes, indien aanwezig, daadwerkelijk als verblijfplaats worden gebruikt.

Naast verblijfplaatsen, zijn foerageergebieden en vliegroutes ook van belang voor vleermuizen. Essentiële vliegroutes en belangrijke foerageergebieden zijn jaarrond beschermd.

Het plangebied is geschikt als foerageergebied voor vleermuizen. Door de combinatie van een waterpartij met aan de randen beschutting door bomen, maakt dit het plangebied geschikt als foerageergebied voor vleermuizen.

Vleermuizen maken voor hun vliegroute gebruik van lijnvormige elementen in het landschap, zoals bomenrijen en watergangen. Dergelijke elementen zijn binnen het plangebied aanwezig, waardoor niet uitgesloten kan worden dat het projectgebied onderdeel uitmaakt van een essentiële vliegroute. Deze verwachting wordt versterkt door een in 2016 door Ecoresult uitgevoerd onderzoek naar vleermuizen in Sluisbuurt. Dit gebied ligt ten noorden van Baaibuurt en sluit hierop aan. Uit de resultaten van het in Sluisbuurt uitgevoerde onderzoek blijkt dat twee vliegroutes van de gewone dwergvleermuis zijn aangetoond, zie onderstaand figuur. Deze lijnvormige elementen sluiten aan op de lijnvormige elementen van Baaibuurt. Het is dan ook aannemelijk dat binnen het plangebied vliegroutes aanwezig zijn.

Figuur 14 Vliegroutes vleermuizen Sluisbuurt (gele lijn) en potentiële vliegroutes Baaibuurt (rode cirkel) (bron: Ecoresult).

Analyse en toetsing mogelijke effecten

Door het voorgenomen plan worden mogelijk verblijfplaatsen, belangrijke foerageergebied en/of een essentiële vliegroute van vleermuizen vernietigd. Om vast te stellen of dit daadwerkelijk aan de orde is, is aanvullend onderzoek naar de aanwezigheid van vleermuizen noodzakelijk. Het aanvullend onderzoek dient te worden uitgevoerd, conform het vigerende vleermuisprotocol kennisdocument, in de periode half april tot en met half oktober. Als uit het aanvullend onderzoek blijkt dat een verblijfplaats, een belangrijk foerageergebied en/of een essentiële vliegroute van vleermuizen binnen het plangebied voorkomt, is het aanvragen van een ontheffing op de Wet natuurbescherming noodzakelijk. Een ontheffing op de Wet natuurbescherming wordt op voorhand verleenbaar geacht, waarmee de bestemmingsplanwijziging uitvoerbaar is.

3.6 Grondgebonden zoogdieren

Actueel en potentieel voorkomende beschermde soorten

Volgens de databank van de NDFF komen binnen en in de omgeving van het plangebied de volgende grondgebonden zoogdiersoorten voor: boommarter, bunzing, eekhoorn, hermelijn, Noordse woelmuis, waterspitsmuis en wezel.

In de interactieve kaart van gemeente Amsterdam wordt alleen de eekhoorn genoemd als soort, die in en nabij het plangebied aanwezig is.

Provincie Noord-Holland heeft voor een aantal algemeen voorkomende zoogdiersoorten een vrijstelling verleend, voor handelingen die men verricht in het kader van ruimtelijke inrichting en ontwikkeling en voor handelingen in het kader van bestendig beheer en onderhoud. Het betreft de volgende zoogdiersoorten: aardmuis, bosmuis, dwergmuis, dwergspitsmuis, egel, gewone bosspitsmuis, haas, huisspitsmuis, konijn, ondergrondse woelmuis, ree, rosse woelmuis, tweekleurige bosspitsmuis, veldmuis, vos en woelrat. Op basis van de diverse habitats worden de volgende vrijgestelde soorten binnen het plangebied verwacht: bosmuis, egel, huisspitsmuis, veldmuis en vos.

De eekhoorn heeft grotere aaneengesloten gebieden met bomen nodig als leefgebied. In en nabij het plangebied zijn geen aaneengesloten gebieden met bomen (bosgebieden) aanwezig, waardoor de aanwezigheid van de eekhoorn is uitgesloten.

De waterspitsmuis en de Noordse woelmuis zijn sterk aan water gebonden. Binnen het plangebied is een watergang en waterpartij aanwezig. Door de afwezigheid van natte oeverzones vormen is geen geschikt leefgebied voor deze soorten binnen het plangebied aanwezig. De aanwezigheid van zowel de Noordse woelmuis als de waterspitsmuis is dan ook uitgesloten.

De boommarter is een soort die zijn rustplaats meestal heeft in boomholtes, konijnen-, vossen-, of dassenholten, tussen boomwortels of onder takkenbossen. Nestplaatsen komen vaak voor in oude spechten- of eekhoornholten, regelmatig in holtes van bomen (inrottingsholtes) en soms in gebouwen die in of aan de rand van het pas staan. Tijdens het veldbezoek zijn geen nesten van eekhoorns gevonden, zijn geen vossen- of dassenholtes gevonden en zijn geen bomen met geschikte holtes gevonden. Door de afwezigheid van sporen en dergelijke en van geschikt habitat, is de aanwezigheid van een rust- en voortplantingsplaats uit te sluiten. Effecten op de boommarter zijn uit te sluiten.

De hermelijn heeft zijn hol meestal in een oud mollennest of konijnenhol, waarbij hij regelmatig gebruik maakt van holen van andere dieren. Om toegang tot een hol te krijgen, is een ingang van vijf centimeter nodig. De hermelijn verplaatst zich langs lijnvormige elementen, die dekking geven, zoals heggen, muurtjes of oeverlijnen. Hermelijnen komen vooral voor in kleinschalige, rommelige, landschappen. Bij het veldbezoek zijn geen aanwijzingen gevonden, zoals sporen of uitwerpselen, die duiden op de aanwezigheid van de hermelijn.

De wezel komt voornamelijk voor in open, droge natuur- en cultuurlandschappen, maar is ook te vinden in bijvoorbeeld bossen en duinen. Het voornaamste prooidier van de wezel is de woelmuis; als deze niet aanwezig is, ontbreekt de wezel ook. De wezel komt voor in een gebied waar voldoende dekkingsmogelijkheden zijn, zoals bosschages, houtstapels en heggen. Nesten van wezels zijn vaak te vinden in oude holen van muizen, ratten of konijnen. Tijdens het veldbezoek zijn geen aanwijzingen gevonden die duiden op de aanwezigheid van de wezel. Ter plaatse van het Green Tribe-terrein zijn bosschages, houtstapels en heggen aanwezig, waardoor dekkingsmogelijkheden voor de wezel er zijn.

Door Ecoresult zijn in 2017 en 2018 aanvullende onderzoeken verricht naar de aanwezigheid van kleine marterachtigen, deze zijn toen niet aangetroffen. Een onderzoek is uitgevoerd bij een geschikt geacht gebied in het plangebied Sluisbuurt. Het andere onderzoek is uitgevoerd ter plaatse van de voorgenomen dijkverzwaring bij Baaibuurt. Deze dijk maakt geen onderdeel uit van voorliggend onderzoek. Hoewel tijdens voorgaande onderzoeken in de omgeving van het plangebied onderzoek is uitgevoerd naar de aanwezigheid van kleine marterachtigen – en deze niet zijn aangetroffen – is, door de aanwezigheid van geschikt habitat ter plaatse van het Green Tribe-terrein, de aanwezigheid van de hermelijn niet uit te sluiten. Tevens is de aanwezigheid van de wezel binnen het plangebied ook niet uit te sluiten.

Analyse en toetsing mogelijke effecten

Door het voorgenomen plan worden mogelijk nestplaatsen en/of functioneel leefgebied van de hermelijn en/of wezel vernietigd. Om vast te stellen of dit daadwerkelijk aan de orde is, is aanvullend onderzoek naar de aanwezigheid van de hermelijn en/of wezel noodzakelijk. Het aanvullend onderzoek dient conform het protocol kleine marterachtigen te worden uitgevoerd. Als uit het aanvullend onderzoek blijkt dat de hermelijn en/of wezel binnen het plangebied voorkomen, is het aanvragen van een ontheffing op de Wet natuurbescherming noodzakelijk. Een ontheffing op de Wet natuurbescherming wordt op voorhand verleenbaar geacht, waarmee de bestemmingsplanwijziging uitvoerbaar is.

Volgens het beleid van provincie Noord-Holland dienen vrijgestelde soorten die binnen het projectgebied aanwezig zijn of worden verwacht, voorafgaand aan de werkzaamheden, bij het bevoegd gezag – Regionale Uitvoeringsdienst Noord-Holland Noord – digitaal te worden gemeld; zie het meldingsformulier vrijgestelde soorten, https://www.rudn.nl/Wet_natuurbescherming/Soortenbescherming/Meldingsformulier_vrijgestelde_soorten). Wij verwachten op basis van de diverse habitats de volgende vrijgestelde soorten binnen het plangebied: bosmuis, egel, huisspitsmuis, veldmuis en vos.

Voor alle soorten, beschermde en niet beschermde, blijft de zorgplicht van kracht. Om te voldoen aan de zorgplicht, dienen mitigerende maatregelen te worden genomen. Deze kunnen bestaan uit het uitvoeren van de werkzaamheden vanaf één kant, de werkzaamheden rustig opstarten en bij het aantreffen van dieren deze de gelegenheid te geven om het projectgebied te kunnen verlaten.

3.7 Amfibieën

Actueel en potentieel voorkomende beschermde soorten

Uit de databank van de NDFF blijkt dat binnen en in de omgeving van het plangebied de volgende amfibieën zijn waargenomen: Alpenwatersalamander, vinpootsalamander, vuursalamander, rugstreeppad en vroedmeesterpad. In de interactieve kaart van gemeente Amsterdam wordt de volgende amfibieënsoort genoemd: rugstreeppad.

Het projectgebied vormt geschikt habitat voor algemeen voorkomende amfibiesoorten als bastaardkikker en bruine kikker.

Provincie Noord-Holland heeft voor een aantal algemeen voorkomende amfibiesoorten een vrijstelling verleend, voor handelingen die men verricht in het kader van ruimtelijke inrichting en ontwikkeling en voor handelingen in het kader van bestendig beheer en onderhoud. Het betreft de volgende amfibiesoorten: bruine kikker, gewone pad, kleine watersalamander, meerkikker en middelste groene kikker. Wij verwachten op basis van de diverse habitats de volgende vrijgestelde soorten binnen het plangebied: bruine kikker, gewone pad, kleine watersalamander en middelste groene kikker.

Het plangebied vormt geen geschikt habitat voor de Alpenwatersalamander, vinpootsalamander, vuursalamander en vroedmeesterpad. Genoemde soorten hebben een beperkt verspreidingsgebied met een (zeer) specifiek habitat. De natuurlijke verspreidingsgebieden liggen op (zeer) grote afstand van het plangebied. Aangetroffen exemplaren betreffen dan ook uitgezette exemplaren. De aanwezigheid van deze soorten binnen het plangebied is dan ook uitgesloten.

De rugstreeppad komt vooral voor op terreinen met een hoge natuurlijke of door mensen ingebrachte dynamiek. Braakliggende bouwterreinen, groeven en zand- en kleiafgravingen, (rivier)duinen en uiterwaarden, vormen een ideaal leefgebied voor de rugstreeppad. Vaak is er een goed vergraafbare bodem aanwezig en is er bouw materiaal om onder te schuilen.

De rugstreeppad heeft een voorkeur voor om, in de nabijheid van losgrondige zanderige bodems gelegen snel opwarmende bodemplaatsen en ondiep (tijdelijk) water die bij voorkeur vegetatieloos en zonder concurrentie van andere amfibieën of van waterinsecten, te zijn. Regenplassen en sporen van zware voertuigen waar regenwater in is blijven staan, vormen ideaal voortplantingswater.

Door Ecoresult is in 2016 aanvullend onderzoek naar de rugstreeppad in het plangebied Sluisbuurt uitgevoerd. Deze is tijdens het aanvullend onderzoek niet aangetroffen.

De rugstreeppad is een goede kolonisator en kan snel geschikte locaties bezetten en is daardoor in staat zich snel te verbreiden. Rugstreeppadden en dan vooral de juvenielen, kunnen afstanden tot wel circa 5 kilometer afleggen op zoek naar geschikt leefgebied. Pas gemetamorfoseerde exemplaren kunnen in een etmaal 300 meter af leggen (BIJ 12, kennisdocument rugstreeppad).

Binnen het plangebied is geen kale, zandige bodem aanwezig, waardoor er geen geschikt landhabitat is voor de rugstreeppad. In de directe omgeving van het plangebied bevindt zich een groot terrein dat opgehoogd is met zand. De aanwezigheid van de rugstreeppad in de directe omgeving van het plangebied is niet uit te sluiten. Voor de herontwikkeling van het plangebied dient rekening te worden gehouden met de mogelijke aanwezigheid van de rugstreeppad in de directe omgeving van het plangebied.

Analyse en toetsing mogelijke effecten

Volgens het beleid van provincie Noord-Holland dienen vrijgestelde soorten die binnen het projectgebied aanwezig zijn of worden verwacht, voorafgaand aan de werkzaamheden, bij het bevoegd gezag – Regionale Uitvoeringsdienst Noord-Holland Noord – digitaal te worden gemeld; zie het meldingsformulier vrijgestelde soorten, https://www.rudnhn.nl/Wet_natuurbescherming/Soortenbescherming/Meldingsformulier_vrij_gestelde_soorten). Wij verwachten op basis van de diverse habitats de volgende vrijgestelde soorten binnen het plangebied: bruine kikker, gewone pad, kleine watersalamander en middelste groene kikker.

Voor alle soorten, beschermde en niet beschermde, is de zorgplicht van kracht. Om te voldoen aan de zorgplicht, dienen mitigerende maatregelen te worden genomen. Deze kunnen bestaan uit het uitvoeren van de werkzaamheden vanaf één kant, de werkzaamheden rustig opstarten en bij het aantreffen van dieren deze de gelegenheid te geven om het projectgebied te kunnen verlaten.

3.8 Reptielen

Actueel en potentieel voorkomende beschermde soorten

Volgens zowel de databank van de NDFF als de interactieve kaart van gemeente Amsterdam komt binnen en in de omgeving van het plangebied de ringslang voor.

De ringslang is gebonden aan waterrijke gebieden waar zowel mogelijkheden zijn om te overwinteren als om eieren af te zetten. Binnen het plangebied zijn de vereiste biotopen voor de ringslang niet aanwezig, waardoor de aanwezigheid van de ringslang binnen het plangebied redelijkerwijs is uit te sluiten.

Analyse en toetsing mogelijke effecten

In verband met het niet voorkomen van beschermde soorten zijn effecten op beschermde soorten uitgesloten. Het aanvragen van een ontheffing op de Wet natuurbescherming is niet noodzakelijk.

3.9 Vissen

Actueel en potentieel voorkomende beschermde soorten

Uit de databank van de NDFF blijkt dat binnen en in de omgeving van het plangebied de volgende vissoorten zijn waargenomen: kleine modderkruiper, rivierdonderpad en rivierprik. In de interactieve kaart van gemeente Amsterdam wordt de kleine modderkruiper, rivierdonderpad en bittervoorn genoemd.

Genoemde soorten zijn alleen beschermd, indien ze voorkomen binnen Natura 2000-gebied. Omdat het plangebied niet is gelegen binnen een Natura 2000-gebied, zijn genoemde soorten bij eventuele aanwezigheid binnen het plangebied niet beschermd.

Het plangebied vormt geschikt habitat voor algemene soorten als tiendoornige stekelbaars en ruisvoorn.

Analyse en toetsing mogelijke effecten

In verband met het niet voorkomen van beschermde soorten zijn effecten op beschermde soorten uitgesloten. Het aanvragen van een ontheffing op de Wet natuurbescherming is niet noodzakelijk.

Voor alle soorten, beschermde en niet beschermde, is de zorgplicht van kracht. Om te voldoen aan de zorgplicht, dienen mitigerende maatregelen te worden genomen. Deze kunnen bestaan uit het uitvoeren van de werkzaamheden vanaf één kant, de werkzaamheden rustig opstarten en bij het aantreffen van dieren deze de gelegenheid te geven om het projectgebied te kunnen verlaten.

3.10 Ongewervelden

Actueel en potentieel voorkomende beschermde soorten

Beschermde insectensoorten en andere beschermde ongewervelden eisen een zeer specifiek habitat. Volgens zowel de databank van de NDFF als de interactieve kaart van gemeente Amsterdam komt binnen en in de omgeving van het plangebied de grote vos (dagvlinder) voor. De soort komt in habitattypen voor, zoals vochtige, open bossen, bosranden, boomgaarden en andere plekken met grote vrijstaande bomen. In het plangebied is geen sprake van een dergelijke leefomgeving en de juiste leefomstandigheden voor deze soort. Aanwezigheid van deze soort is dan ook uitgesloten. Ook andere beschermde soorten zijn op basis van het aanwezige habitat uit te sluiten.

Analyse en toetsing mogelijke effecten

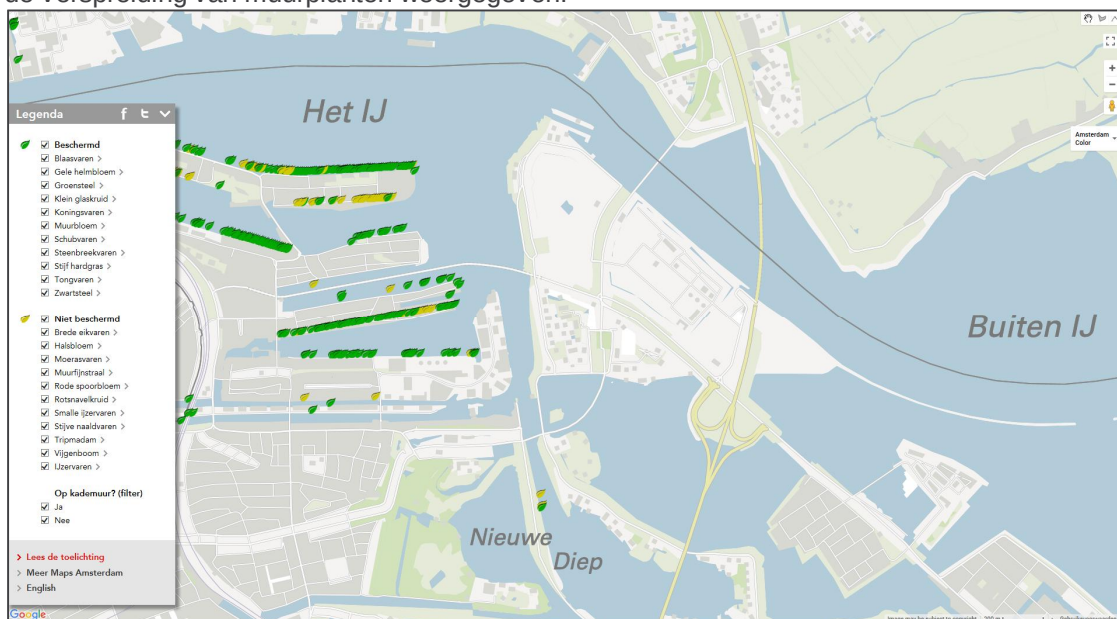
In verband met het niet voorkomen van beschermde soorten zijn effecten op beschermde soorten uitgesloten. Het aanvragen van een ontheffing op de Wet natuurbescherming is niet noodzakelijk.

3.11 Vaatplanten

Actueel en potentieel voorkomende beschermde soorten

Volgens de databank van de NDFF komen binnen en in de omgeving van het plangebied enkele beschermde vaatplanten voor. Dit zijn de volgende soorten: blaasvaren, grote leeuwenklauw, kartuizer anjer, kluwenklokje, muurbloem, schubvaren en wilde ridderspoor.

Daarnaast blijkt uit de interactieve kaart van gemeente Amsterdam dat nog enkele voormalige beschermde soorten vanuit de Flora- en faunawet in en in de omgeving van het plangebied voorkomen. Dit zijn: tongvaren, steenbreekvaren en rietorchis. In figuur 15 wordt de verspreiding van muurplanten weergegeven.

Figuur 15 Muurplanten (bron: gemeente Amsterdam).

Door Ecoresult is in 2016 een aanvullend onderzoek uitgevoerd naar het voorkomen van middels Flora- en faunawet beschermde planten in het plangebied Sluisbuurt. Tijdens dit onderzoek zijn in 2016 geen beschermde planten aangetroffen. In 2015 was dit wel het geval; op enkele bij elkaar liggen plaatsen werd de wilde marjolein aangetroffen. Aangenomen wordt dat het hier om verwilderde exemplaren ging. Dit omdat de soort in 2016 niet meer is aangetroffen.

Beschermde plantensoorten eisen een zeer specifiek habitat en komen in stabiele habitattypen voor, zoals duinen, heiden en venen. In het betreffende plangebied is geen sprake van een dergelijk habitat. Beschermde planten zijn daarom niet in het plangebied te verwachten.

Analyse en toetsing mogelijke effecten

In verband met het niet voorkomen van beschermde soorten zijn effecten op beschermde soorten uitgesloten. Het aanvragen van een ontheffing op de Wet natuurbescherming is niet noodzakelijk.

4 Natuurbeleidskaders

4.1 Toetsingskader

Het beleidskader van de overheid dat niet in wetgeving is vastgelegd, bestaat uit:

- Provinciaal beleid:
 - Natuurnetwerk Nederland (NNN);
 - Gebieden buiten het NNN (weidevogelleefgebieden, ganzenfoerageergebieden).
- Gemeentelijk beleid.

4.2 Natuurnetwerk Nederland

4.2.1 Toetsingskader

De wettelijke bescherming (Wro) van het NNN is geregeld via het bestemmingsplan. Het NNN voor provincie Noord-Holland is vastgelegd in de Provinciale Ruimtelijke Verordening (PRV) (mei 2018).

De afweging voor ingrepen in het NNN gaat volgens het 'nee, tenzij-principe'. Een 'nee, tenzij-toets' hoeft alleen te worden doorlopen, indien er sprake is van een RO-procedure met betrekking tot wijziging van de bestemming van het plangebied. In het kader van een volledige afweging is het wel aan te bevelen de effecten hierop te beschrijven, indien bestemmingswijziging niet van toepassing is. Een uitgebreidere toelichting op het Natuurnetwerk Nederland is te vinden in de bijlage.

4.2.2 Analyse en toetsing effecten

Het plangebied is niet in een NNN-gebied gelegen en externe werking is niet van toepassing op NNN-gebieden in Noord-Holland. Negatieve effecten zijn dan ook op voorhand uit te sluiten. Het is niet noodzakelijk om een 'nee, tenzij-toets' uit te laten voeren. Een uitgebreide analyse en toetsing op mogelijke effecten is opgenomen in de bijlage.

4.3 Gebieden buiten het Natuurnetwerk Nederland

4.3.1 Toetsingskader

De wettelijke bescherming (Wro) van het gebied buiten het NNN is geregeld via het bestemmingsplan. Deze gebieden voor provincie Noord-Holland zijn vastgelegd in de Provinciale Ruimtelijke Verordening (PRV) (mei 2018).

4.3.2 Analyse en toetsing effecten

Gelet op de voorgenomen ontwikkeling en de afstand tot het ganzenfoeragegebied en weidevogelleefgebied, zijn effecten op deze gebieden op voorhand uitgesloten. Het doorlopen van een aanvullende procedure is niet noodzakelijk. Een uitgebreide analyse en toetsing op mogelijke effecten is opgenomen in de bijlage.

4.4 Gemeentelijk beleid

Door gemeente Amsterdam is in 2011 een structuurvisie³ vastgesteld. Om invulling te geven aan de structuurvisie zijn diverse agenda's en visies ontwikkeld. Navolgend worden de relevante agenda's en visies verder toegelicht.

Dit zijn:

- 1) Agenda duurzaamheid.
- 2) Agenda Groen.
- 3) Ecologische Visie.
- 4) Handboek Natuurinclusief bouwen en ontwerpen in twintig ideeën.
- 5) Beleidskader Verlichting.

Een uitgebreide toelichting op bovenstaande punten is te vinden in de bijlage.

4.5 Kansen plangebied

Bij de realisatie van nieuwbouw zijn er kansen voor de vergroting van de biodiversiteit. Nieuwe gebouwen kunnen bijvoorbeeld worden voorzien van neststenen voor vogels; een relatief goedkope inpassing die geschikt is voor mussen, gierzwaluwen en spreeuwen. Ook voor vleermuizen kunnen voorzieningen worden ingepast.

Als het voorgenomen plan getoetst wordt aan het gemeentelijk (Amsterdams) beleid, dan kan op verscheidende vlakken invulling worden gegeven aan het beleid. Zo biedt het voorgenomen plan kansen voor:

- a. het toepassen van natuurinclusief bouwen;
- b. het klimaatbestendig inrichten van de buitenruimte;
- c. het toepassen van ecodynamische verlichting.

Toepassen natuurinclusief bouwen

Hierbij kan gedacht worden aan het toepassen van nestplaatsen voor vogels, verblijfplaatsen voor vleermuizen en het toepassen van groene daken en gevels.

Klimaatbestendig inrichten van de buitenruimte

Bij klimaatbestendig inrichten van de buitenruimte kan onder andere gedacht worden aan het realiseren van een wadi(s).

Toepassen van ecodynamische verlichting

Ecodynamische verlichting is een door Sweco ontwikkelde verlichting, bestaande uit biocomposiet en led-verlichting. Deze verlichting is dusdanig in te richten dat deze op een bepaalde tijd uit of aan is, aan gaat bij benadering, enzovoort. Ook is elke kleur te kiezen op een willekeurige tijdstip. Op deze manier kan de verlichting zo worden ingericht dat deze een minimaal effect heeft op de aanwezige fauna.

³ Structuurvisie Amsterdam 2040: Economisch sterk en duurzaam.

5 Conclusies en aanbevelingen

5.1 Wet natuurbescherming

5.1.1 Natura 2000-gebieden

Het plangebied maakt geen onderdeel uit van het Natura 2000-gebied. Wel is het plangebied gelegen nabij een gebied behorend tot het Natura 2000. Dit betreft het Markeermeer & IJmeer.

De voorgenomen werkzaamheden hebben geen effect op beschermde natuurwaarden van Natura 2000-gebieden. Er is geen nader veldonderzoek nodig of een nader effectonderzoek noodzakelijk. Ook zijn geen maatregelen nodig om effecten te voorkomen en is geen vergunning op de Wet natuurbescherming noodzakelijk.

5.1.2 Soortenbescherming

In en nabij het projectgebied kunnen beschermde soorten voorkomen. Het voorgenomen plan heeft mogelijk effect op de huismus, vleermuizen en kleine marterachtigen. Om vast te stellen of:

- de huismus binnen het plangebied voorkomt, is aanvullend veldonderzoek naar het voorkomen van de huismus noodzakelijk in de periode van 10 maart tot en met 20 juni of in de periode van april tot en met half mei;
- binnen het plangebied vleermuizen voorkomen, is aanvullend veldonderzoek naar het voorkomen van de gewone dwergvleermuis noodzakelijk in de periode half april tot en met half oktober;
- de hermelijn en/of wezel binnen het plangebied voorkomt, is aanvullend veldonderzoek naar het voorkomen van de hermelijn en wezel in de periode mei tot en met augustus noodzakelijk, conform de handreiking van de RUD NHN (Provincie Noord-Holland 2017).

Niet uit te sluiten is dat, na het uitvoeren van het aanvullend veldonderzoek, een ontheffing op de Wet natuurbescherming voor de huismus, vleermuizen, hermelijn en/of wezel nodig is. Hiertoe kan het realiseren van compenserende verblijven noodzakelijk zijn.

Om verstoring van broedende vogels of beschadiging van aanwezige nesten tijdens de werkzaamheden te voorkomen, is het raadzaam om de werkzaamheden te beginnen buiten het broedseizoen. Het broedseizoen loopt globaal van half maart tot half augustus. Als onverhoopt de werkzaamheden in het broedseizoen worden gestart, dan dient door een ter zake kundig persoon te worden vastgesteld dat geen broedende vogels binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden voorkomen.

Om te voldoen aan de zorgplicht, dienen mitigerende maatregelen te worden genomen. Deze kunnen bestaan uit het uitvoeren van de werkzaamheden vanaf één kant, de werkzaamheden rustig opstarten en bij het aantreffen van dieren deze de gelegenheid te geven om het plangebied te kunnen verlaten.

Voor aanvang van de werkzaamheden dient bij het bevoegd gezag, Regionale Uitvoeringsdienst Noord-Holland Noord, een melding te worden gedaan van de aanwezige vrijgestelde beschermde soorten binnen het plangebied. Deze melding kan digitaal worden gedaan via https://www.rudnhn.nl/Wet_natuurbescherming/Soortenbescherming/Meldingsformulier_vrijgestelde_soorten. Wij verwachten op basis van de diverse habitats de volgende vrijgestelde soorten binnen het plangebied: bosmuis, egel, huisspitsmuis, veldmuis, vos, bruine kikker, gewone pad, kleine watersalamander en middelste groene kikker.

Wij adviseren alle mitigerende maatregelen verder uit te werken in een ecologisch werkprotocol.

5.2 Natuurbeleidskaders

5.2.1 Natuurnetwerk Nederland

Het plangebied maakt geen onderdeel uit van een gebied, behorend tot het Natuurnetwerk Nederland. Wel is nabij het plangebied een gebied gelegen, behorend tot het Natuurnetwerk Nederland (NNN-gebied). Dit betreft het Markermeer & IJmeer.

Het voorgenomen plan heeft geen effect op de wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN-gebied. Er is geen nader veldonderzoek nodig en er is geen nader effectonderzoek noodzakelijk. Ook zijn er geen maatregelen nodig om effecten te voorkomen. Er is geen nadere procedure noodzakelijk in de vorm van een 'nee, tenzij-toets'.

5.2.2 Gebieden buiten het Natuurnetwerk Nederland

Het voorgenomen plan heeft geen effect op beschermde gebieden met natuurwaarden buiten het NNN gelegen.

Er is geen nader veldonderzoek en/of effectonderzoek noodzakelijk en er zijn geen maatregelen nodig om effecten te voorkomen/beperken.

5.2.3 Gemeentelijk beleid

Het voorgenomen plan biedt kansen voor:

- het toepassen van natuurinclusief bouwen;
- het klimaatbestendig inrichten van de buitenruimte;
- het toepassen van ecodynamische verlichting.

Wij adviseren hoe in het ontwerp rekening te houden met bovenstaande aspecten en staan u hierbij graag bij.

5.3 Algehele conclusie

Binnen het plangebied is geschikt habitat voor de huismus, hermelijn en wezel aanwezig. Door het voorgenomen plan worden verblijfplaatsen en functioneel leefgebied mogelijk aangetast. Indien uit aanvullend onderzoek blijkt dat daadwerkelijk verblijfplaatsen en functioneel leefgebied van genoemde soorten aanwezig is, is hiervoor in de uitvoeringsfase een ontheffing van de verbodsbepalingen van artikel 3.1 (huismus), artikel 3.5 (vleermuizen) en/of artikel 3.10 (hermelijn en/of wezel) van de Wet natuurbescherming noodzakelijk. Voor deze soorten geldt dat er in de directe omgeving voldoende mogelijkheden zijn voor compenserende, beheer- en/of inrichtingsmaatregelen. Deze mogelijkheden, samen met het nemen van mitigerende maatregelen, kunnen de gunstige staat van instandhouding van de soort waarborgen. Een ontheffing op de Wet natuurbescherming wordt op voorhand verleenbaar geacht. De bestemmingsplanwijzing is uitvoerbaar, mits met alle bovenstaande bepalingen rekening wordt gehouden, hetgeen goed uitvoerbaar is.

Bronnen

- Blokker, A. (2017). *Natuurwaardenonderzoek Zuiderijds, Zeeburgereiland*. Juni 2017. Gemeente Amsterdam, Ruimte en Duurzaamheid. Amsterdam.
- Boon, L. (2015). *Aanvullend veldonderzoek rugstreeppad, rietorchis en bijenorchis. In het kader van de Flora- en faunawet. Plangebied: Sluisbuurt, Amsterdam*. Rapport, kenmerk: ER20150728v02. Ecoresult B.V., Dordrecht.
- Fikken, W. (2016). *MER Zeeburgereiland 2016. Notitie reikwijdte en detailniveau*. Definitief eindconcept, 13 juli 2016. Gemeente Amsterdam. Amsterdam.
- Gemeente Amsterdam (2018). *Natuurinclusief bouwen en ontwerpen in twintig ideeën*. Gemeente Amsterdam, mei 2018. Amsterdam.
- Gemeente Amsterdam (2015). *Agenda Groen. Investeren in de tuin van de Amsterdammers*. Vastgesteld door de Gemeenteraad van Amsterdam op 30 september 2015. Ingezien van <https://www.amsterdam.nl/bestuur-organisatie/algemeen/agenda-groen/> op 20 februari 2018.
- Gemeente Amsterdam (2012). *Ecologische Visie. Ecologie, biodiversiteit en groene verbindingen in Amsterdam*. Versie 20 april 2012. Amsterdam. Ingezien van <https://www.amsterdam.nl/bestuur-organisatie/organisatie/ruimte-economie/ruimte-duurzaamheid/publicaties-ruimte/ecologische-visie/> op 20 februari 2018.
- Gemeente Amsterdam. *Agenda Duurzaamheid. Agenda voor duurzame energie, schone lucht, een circulaire economie en een klimaatbestendige stad*. Vastgesteld door de Gemeenteraad van Amsterdam op 11 maart 2015. Ingezien van <https://www.amsterdam.nl/bestuur-organisatie/algemeen/agenda-duurzaamheid/> op 20 februari 2018.
- Gemeente Amsterdam. *Interactieve kaarten. Groen, Natuur & Landbouw. Beschermde Flora en Fauna*. Ingezien van <https://maps.amsterdam.nl/floraf fauna/?LANG=nl> op 20 februari 2018.
- Gemeente Amsterdam. *Interactieve kaarten. Groen, Natuur & Landbouw. Broedplaatsen van gierzwaluw, huismussen en spreeuwen*. Ingezien van <https://maps.amsterdam.nl/vogels/?LANG=nl> op 20 februari 2018.
- Gemeente Amsterdam. *Interactieve kaarten. Groen, Natuur & Landbouw. Ecopassages en structuur*. Ingezien van <https://maps.amsterdam.nl/ecopassages/?LANG=nl> op 20 februari 2018.
- Gemeente Amsterdam. *Interactieve kaarten. Groen, Natuur & Landbouw. Honingbuien*. Ingezien van <https://maps.amsterdam.nl/honingbuien/?LANG=nl> op 20 februari 2018.
- Gemeente Amsterdam. *Interactieve kaarten. Groen, Natuur & Landbouw. Muurplanten*. Ingezien van <https://maps.amsterdam.nl/muurplanten/?LANG=nl> op 20 februari 2018.
- Gemeente Amsterdam. *Interactieve kaarten. Groen, Natuur & Landbouw. Wilde Bijen*. Ingezien van <https://maps.amsterdam.nl/bijen/?LANG=nl> op 20 februari 2018.
- Meurs, F.A. van (2018). *Mitigerende maatregelen huismus Plangebied: Sluisbuurt, Amsterdam*. Notitie, kenmerk: NER20170713v02, 19 januari 2018. Ecoresult B.V. Dordrecht.
- Meurs, F.A. van (2017). *Aanvullend onderzoek kleine marterachtigen. Plangebied: Sluisbuurt, Amsterdam*. Rapport, kenmerk ER20170516v01, 29 mei 2017. Ecoresult B.V., Dordrecht.
- Meurs, F.A. van (2017). *Aanvullend onderzoek huismus. In het kader van de Wet natuurbescherming. Plangebied: Bedrijvenstrook Zeeburgereiland, Amsterdam*. Rapport, kenmerk ER20170523v01, 7 juni 2017. Ecoresult B.V. Dordrecht.
- Nationale Flora en Fauna Databank (NDFF). *Ecogrid. Uitvoerportaal*. Ingezien van <https://ndff-ecogrid.nl/uitvoerportaal/secure/index.zul> op 20 februari 2018.

- Nederlandse Algemene Keuringsdienst. X, Y coördinaten. Ingezien van <https://www.nak.nl/wp-content/uploads/archief//documenten/xymaps.html> op 20 februari 2018.
- OpenStreetMap Nederland. Ingezien van <https://www.openstreetmap.nl/> op 20 februari 2018.
- Overheid.nl. De wegwijzer naar alle informatie en diensten van alle overheden. Wet- en regelgeving. *Wet natuurbescherming. Geldend van 01-09-2017 t/m heden*. Ingezien van <http://wetten.overheid.nl/BWBR0037552/2017-09-01> op 3 januari 2018.
- Overheid.nl. De wegwijzer naar alle informatie en diensten van alle overheden. Officiële bekendmakingen. *Provinciaal blad provincie Noord-Holland. Verordening vrijstelling soorten Noord-Holland*. Ingezien van https://zoek.officielebekendmakingen.nl/prb-2016-6151.html?zoekcriteria=%3fzkt%3dUitgebreid%26pst%3dProvinciaalblad%26vrt%3dSOORTEN%26vrijstelling%26zkd%3dInDeGeheleText%26dpr%3dAlle%26sdt%3dDatumPublicatie%26planId%3d%26pnr%3d4%26rpp%3d10%26_page%3d5%26sorttype%3d1%26sortorder%3d4&resultIndex=43&sorttype=1&sortorder=4#id1-3-2-3 op 3 januari 2018.
- Provincie Noord-Holland. *Ganzenfoerageergebieden*. Ingezien van <https://maps.noord-holland.nl/GeoWeb51HTML5/index.html?viewer=ganzenfoerageergebieden> op 4 januari 2018.
- Provincie Noord-Holland. *Natuurbeheerplan*. Ingezien van <https://maps.noord-holland.nl/GeoWeb51HTML5/index.html?viewer=nbp> op 4 januari 2018.
- Provincie Noord-Holland (2017). *Handreiking wezel, hermelijn en bunzing*. Ingezien van https://www.rudnhn.nl/Wet_natuurbescherming/Soortenbescherming op 3 juli 2018.
- Veen, K. van (2018). *Aanvullend onderzoek kleine marterachtigen. In het kader van de Wet natuurbescherming. Plangebied: Zuiderijdkijk, Amsterdam*. Rapport, kenmerk: ER20180226v01, 30 maart 2018. Ecoresult B.V. Dordrecht.
- Veen, K. van (2016). *Aanvullend veldonderzoek vleermuizen, vogels, rugstreeppad en orchideeën. In het kader van de Flora- en faunawet. Plangebied: Sluisbuurt, Amsterdam*. Rapport, kenmerk ER20160810v01, 8 september 2016. Ecoresult B.V., Dordrecht.

Bijlage 1. Resultaten NDFF en meer

Onderstaande tabel geeft een overzicht van alle waargenomen soorten binnen en in de omgeving van het plangebied die in de NDFF staan vermeld. Bij het bekijken van de tabel dient genuanceerd te worden gekeken. Veel soorten die worden vermeld, zijn soorten die alleen als wintergast in de regio voorkomen, bijvoorbeeld de grote gele kwikstaart of betreffen soorten die als tuinsoort worden, bijvoorbeeld kartuizer anjer, en ver buiten het natuurlijke verspreidingsgebied voorkomen, zoals bijvoorbeeld vuursalamander en vroedmeesterpad, waardoor de aanwezigheid van een van nature voorkomende populatie is uitgesloten. Volledigheidshalve wordt de gehele waarnemingenlijst weergegeven. In de rapportage is met deze nuancering rekening gehouden.

Waargenomen soorten in en in de omgeving van het plangebied volgens NDFF

Soortgroep	Soorten	Bescherming Wnb
Vogels	Blauwe reiger	Soorten Vogelrichtlijn (artikel 3.1), categorie 5
	Boerenzwaluw	Soorten Vogelrichtlijn (artikel 3.1), categorie 5
	Bonte vliegenvanger	Soorten Vogelrichtlijn (artikel 3.1), categorie 5
	Boomklever	Soorten Vogelrichtlijn (artikel 3.1), categorie 5
	Boomkruiper	Soorten Vogelrichtlijn (artikel 3.1), categorie 5
	Boomvalk	Soorten Vogelrichtlijn (artikel 3.1), categorie 4
	Bosuil	Soorten Vogelrichtlijn (artikel 3.1), categorie 5
	Buizerd	Soorten Vogelrichtlijn (artikel 3.1), categorie 4
	Ekster	Soorten Vogelrichtlijn (artikel 3.1), categorie 5
	Gekraagde roodstaart	Soorten Vogelrichtlijn (artikel 3.1), categorie 5
	Gierzwaluw	Soorten Vogelrichtlijn (artikel 3.1), categorie 2
	Grauwe vliegenvanger	Soorten Vogelrichtlijn (artikel 3.1), categorie 5
	Groene specht	Soorten Vogelrichtlijn (artikel 3.1), categorie 5
	Grote bonte specht	Soorten Vogelrichtlijn (artikel 3.1), categorie 5
	Grote gele kwikstaart	Soorten Vogelrichtlijn (artikel 3.1), categorie 3
	Havik	Soorten Vogelrichtlijn (artikel 3.1), categorie 4
	Huismus	Soorten Vogelrichtlijn (artikel 3.1), categorie 2
	IJsvogel	Soorten Vogelrichtlijn (artikel 3.1), categorie 5
	Kleine bonte specht	Soorten Vogelrichtlijn (artikel 3.1), categorie 5
	Koolmees	Soorten Vogelrichtlijn (artikel 3.1), categorie 5
	Oeverzwaluw	Soorten Vogelrichtlijn (artikel 3.1), categorie 5
	Ooievaar	Soorten Vogelrichtlijn (artikel 3.1), categorie 3
	Pimpelmees	Soorten Vogelrichtlijn (artikel 3.1), categorie 5
	Ransuil	Soorten Vogelrichtlijn (artikel 3.1), categorie 4
	Roek	Soorten Vogelrichtlijn (artikel 3.1), categorie 2
	Slechtvalk	Soorten Vogelrichtlijn (artikel 3.1), categorie 3
	Sperwer	Soorten Vogelrichtlijn (artikel 3.1), categorie 4
	Spreeuw	Soorten Vogelrichtlijn (artikel 3.1), categorie 5
	Torenvalk	Soorten Vogelrichtlijn (artikel 3.1), categorie 5
	Zwarte kraai	Soorten Vogelrichtlijn (artikel 3.1), categorie 5
	Zwarte roodstaart	Soorten Vogelrichtlijn (artikel 3.1), categorie 5

Vleermuizen	Gewone dwergvleermuis	Soorten Habitatrichtlijn (artikel 3.5)
	Laatvlieger	Soorten Habitatrichtlijn (artikel 3.5)
	Meervleermuis	Soorten Habitatrichtlijn (artikel 3.5)
	Rosse vleermuis	Soorten Habitatrichtlijn (artikel 3.5)
	Ruige dwergvleermuis	Soorten Habitatrichtlijn (artikel 3.5)
	Tweekleurige vleermuis	Soorten Habitatrichtlijn (artikel 3.5)
Zoogdieren	Boommarter	Andere soorten (artikel 3.10, onderdeel a)
	Bunzing	Andere soorten (artikel 3.10, onderdeel a)
	Eekhoorn	Andere soorten (artikel 3.10, onderdeel a)
	Hermelijn	Andere soorten (artikel 3.10, onderdeel a)
	Noordse woelmuis	Soorten Habitatrichtlijn (artikel 3.5)
	Waterspitsmuis	Andere soorten (artikel 3.10, onderdeel a)
Reptielen	Wezel	Andere soorten (artikel 3.10, onderdeel a)
	Ringslang	Andere soorten (artikel 3.10, onderdeel a)
Amfibieën	Alpenwatersalamander	Andere soorten (artikel 3.10, onderdeel a)
	Vinpootsalamander	Andere soorten (artikel 3.10, onderdeel a)
	Vuursalamander	Andere soorten (artikel 3.10, onderdeel a)
	Rugstreepdpad	Soorten Habitatrichtlijn (artikel 3.5)
	Vroedmeesterpad	Soorten Habitatrichtlijn (artikel 3.5)
Vissen	Kleine modderkruiper	Alleen beschermd indien aanwezig is in een Natura 2000-gebied
	Rivierdonderpad	Alleen beschermd indien aanwezig is in een Natura 2000-gebied
	Rivierprik	Alleen beschermd indien aanwezig is in een Natura 2000-gebied
Dagvlinders	Grote vos	Andere soorten (artikel 3.10, onderdeel a)
Vaatplanten	Blaasvaren	Andere soorten (artikel 3.10, onderdeel b)
	Grote leeuwenklauw	Andere soorten (artikel 3.10, onderdeel b)
	Kartuizer anjer	Andere soorten (artikel 3.10, onderdeel b)
	Kluwenklokje	Andere soorten (artikel 3.10, onderdeel b)
	Muurbloem	Andere soorten (artikel 3.10, onderdeel b)
	Schubvaren	Andere soorten (artikel 3.10, onderdeel b)
	Wilde ridderspoor	Andere soorten (artikel 3.10, onderdeel b)

Onderstaande tabel geeft een overzicht weer van de waargenomen beschermde soorten in de omgeving van het onderzoeksgebied. De lijst van waarnemingen is afkomstig van de interactieve kaarten – beschermde flora en fauna – van gemeente Amsterdam. Ook deze lijst dient met nuance te worden bekeken. Volledigheidshalve wordt de gehele waarnemingenlijst weergegeven. In de rapportage is met deze nuancering rekening gehouden.

Waargenomen soorten in en in de omgeving van het plangebied (gemeente Amsterdam)

Soortgroep	Soorten	Bescherming Wnb
Vogels	Blauwborst	Soorten Vogelrichtlijn (artikel 3.1)
	Bontbekplevier	Soorten Vogelrichtlijn (artikel 3.1)
	Grote bonte specht	Soorten Vogelrichtlijn (artikel 3.1), categorie 5
	Blauwe reiger	Soorten Vogelrichtlijn (artikel 3.1), categorie 5
	Boerenwaluw	Soorten Vogelrichtlijn (artikel 3.1), categorie 5
	Gierzwaluw	Soorten Vogelrichtlijn (artikel 3.1), categorie 2
	Huismus	Soorten Vogelrichtlijn (artikel 3.1), categorie 2
	Kuifeend	Soorten Vogelrichtlijn (artikel 3.1)
	Kneu	Soorten Vogelrichtlijn (artikel 3.1)
	Sperwer	Soorten Vogelrichtlijn (artikel 3.1), categorie 4
	Tureluur	Soorten Vogelrichtlijn (artikel 3.1)
	Matkop	Soorten Vogelrichtlijn (artikel 3.1)
Vleermuizen	Gewone dwergvleermuis	Soorten Habitatrichtlijn (artikel 3.5)
	Grootoorvleermuis spec.	Soorten Habitatrichtlijn (artikel 3.5)
	Laatvlieger	Soorten Habitatrichtlijn (artikel 3.5)
	Ruige dwergvleermuis	Soorten Habitatrichtlijn (artikel 3.5)
	Meervleermuis	Soorten Habitatrichtlijn (artikel 3.5)
Zoogdieren	Eekhoorn	Andere soorten (artikel 3.10, onderdeel a)
Reptielen	Ringslang	Andere soorten (artikel 3.10, onderdeel a)
Amfibieën	Rugstreeppad	Soorten Habitatrichtlijn (artikel 3.5)
Vissen	Kleine modderkruiper	Alleen beschermd indien aanwezig is in een Natura 2000-gebied
	Rivierdonderpad	Alleen beschermd indien aanwezig is in een Natura 2000-gebied
	Bittervoorn	Alleen beschermd indien aanwezig is in een Natura 2000-gebied
Vaatplanten	Tongvaren	In Wet natuurbescherming niet langer beschermd
	Steenbreekvaren	In Wet natuurbescherming niet langer beschermd
	Blaasvaren	Andere soorten (artikel 3.10, onderdeel b)
	Rietorchis	In Wet natuurbescherming niet langer beschermd

Gemeente Amsterdam heeft een database opgebouwd met daarin, vanuit de Flora- en faunawet (deze wet is inmiddels vervangen door de Wet natuurbescherming, met aangepaste beschermde soorten), beschermde flora en fauna. Onderstaand geeft een figuurlijke weergave van het aantal beschermde soorten binnen de hoknummers 292 (NW), 311 (NO), 293 (ZW) en 312 (ZO).

Beschermde Flora en Fauna (bron: gemeente Amsterdam).

Bijlage 2. Wet natuurbescherming: Natura 2000-gebieden

De Wet natuurbescherming heeft als doel het beschermen van Natura 2000-gebieden (Vogel- en Habitatrichtlijn) in Nederland. Projecten of handelingen die negatieve effecten op deze beschermde gebieden kunnen hebben, zijn in beginsel niet toegestaan. Ten aanzien van Natura 2000 zijn er beperkte wijzigingen in de Wet natuurbescherming ten opzichte van de bepalingen uit de Natuurbeschermingswet 1998. Voor beschermde natuurmonumenten geldt dat de beschermingsstatus van deze gebieden in de nieuwe wet vervalst. Toetsing aan (oude doelen van) beschermde natuurmonumenten is derhalve vanaf het moment van inwerkingtreding van de Wet natuurbescherming niet meer aan de orde.

In dit kader is ook toetsing nodig van effecten in het kader van de externe werking van toepassing. Bij de toetsing zijn er de volgende procedurevarianten:

- geen nader onderzoek: effecten kunnen op voorhand worden uitgesloten (er zijn geen Natura 2000-gebieden in de omgeving aanwezig);
- voortoets: effecten kunnen niet op voorhand worden uitgesloten;
- verslechteringstoets: effecten kunnen op basis van de Voortoets niet worden uitgesloten, significantie hiervan wel;
- passende beoordeling: significantie van effecten kan op basis van de Voortoets of Verslechteringstoets niet worden uitgesloten;
- ADC-toets: indien significantie van effecten op basis van de Passende beoordeling niet kan worden uitgesloten. Aangevoerd dient te worden dat er geen alternatieven zijn met minder effecten, er sprake is dwingende redenen van groot openbaar belang en in compensatie is voorzien.

Indien negatieve effecten op Natura 2000-gebieden niet zijn uit te sluiten, is in ieder geval een vergunning noodzakelijk op grond van artikel 2.7 Wet natuurbescherming.

Het Programma Aanpak Stikstof (PAS) maakt onderdeel uit van de Wet natuurbescherming. Vergunningverlening voor Natura 2000-gebieden bij een toename aan stikstofdepositie is gekoppeld aan het PAS. Dit programma is via het Besluit PAS in de Wet natuurbescherming verankerd. In de Regeling PAS zijn de volgende te volgen procedureregels vastgelegd ten aanzien van nieuwe projecten en/of andere handelingen:

- toename van minder dan 0,05 mol N/ha/jr: geen vergunning en geen melding nodig;
- toename van 0,05-1 mol N/ha/jr: geen vergunning nodig, een melding volstaat⁴;
- toename van meer dan 1 mol N/ha/jr: vergunning nodig.

Voor het uitvoeren van de stikstofberekening dient gebruik te worden gemaakt van de Aeries-calculator. Bij een melding of vergunningsaanvraag dient deze berekening te worden bijgevoegd. Bij een vergunningsaanvraag zal door het bevoegd gezag worden bepaald of er nog ontwikkelingsruimte beschikbaar is voor de toename van stikstof voor de betreffende habitattypen of soorten⁵. Op basis daarvan zal worden bepaald of een vergunning kan worden verleend.

⁴ Wanneer een melding volstaat (bij 0,05 mol N/ha/jr of bij 1 mol N/ha/jr) hangt af van de beschikbare ontwikkelingsruimte voor het betreffende Natura 2000-gebied.

⁵ In de Aeries monitor is in te zien voor welke gebieden geen ruimte meer beschikbaar is. Omdat deze informatie niet altijd up-to-date kan deze afwijken van de beoordeling van de provincie.

Bijlage 3. Wet natuurbescherming: soortenbescherming

In de Wet natuurbescherming is de soortenbescherming in Nederland geregeld. Hierbij onderscheiden we drie verschillende beschermingsregimes waaraan verschillende verbodsbepalingen zijn gekoppeld:

Soorten Vogelrichtlijn (artikel 3.1. e.v.)

- Lid 1) Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen.
- Lid 2) Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.
- Lid 3) Het is verboden eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te rapen en deze onder zich te hebben.
- Lid 4) Het is verboden vogels als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te storen.
- Lid 5) Het verbod, bedoeld in het vierde lid, is niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.

Soorten bijlage IV Habitatrichtlijn, bijlage I Verdrag van Bern (artikel 3.5 e.v.)

- Lid 1) Het is verboden in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.
- Lid 2) Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren.
- Lid 3) Het is verboden eieren van dieren als bedoeld in het eerste lid in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.
- Lid 4) Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen.
- Lid 5) Het is verboden planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrichtlijn of bijlage I bij het Verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Andere soorten (artikel 3.10 e.v.)

- Lid 1) Onverminderd artikel 3.5, eerste, vierde en vijfde lid, is het verboden:
 - onderdeel a. in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel A, bij deze wet, opzettelijk te doden of te vangen;
 - onderdeel b. de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in onderdeel a opzettelijk te beschadigen of te vernielen, of
 - onderdeel c. vaatplanten van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel B, bij deze wet, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Voor *Vogelrichtlijn*- en *Habitatrichtlijn*soorten geldt een vergelijkbaar stelsel van verbodsbepalingen als in de Flora- en faunawet het geval is. Dat betekent dat voortplantingsplaatsen en rustplaatsen (inclusief functionele leefomgeving) van beschermde soorten niet opzettelijk verstoord of vernietigd mogen worden en dat exemplaren van beschermde soorten niet opzettelijk mogen worden gedood of verwond. Onderzoeken waarin soorten uit de *Vogelrichtlijn*- en/of *Habitatrichtlijn* worden vermeld, hebben een verjaringstermijn van drie jaar. Na deze termijn dient het onderzoek te worden geactualiseerd.

Voor *Andere beschermde soorten* geldt dat voortplantingsplaatsen en rustplaatsen (inclusief functionele leefomgeving) van beschermde soorten niet (opzettelijk) vernietigd mogen worden en dat exemplaren van beschermde soorten niet (opzettelijk) mogen worden gedood of verwond. Verbodsbepalingen ten aanzien van de verstoring zijn niet van toepassing op deze soorten. Ten aanzien van de *andere beschermde soorten* geldt dat het bevoegd gezag (provincies c.q. ministerie van LNV) de vrijheid hebben om soorten binnen deze categorie vrij te stellen van de verbodsbepalingen uit artikel 3.10 Wet natuurbescherming. Onderzoeken waarin *Andere beschermde soorten* worden vermeld, hebben een verjaringstermijn van vijf jaar. Na deze termijn dient het onderzoek te worden geactualiseerd.

Provincie Noord-Holland heeft voor een aantal algemeen voorkomende zoogdier- en amfibiesoorten een vrijstelling verleend, voor handelingen die men verricht in het kader van ruimtelijke inrichting en ontwikkeling en voor handelingen in het kader van bestendig beheer en onderhoud. Het betreft de volgende zoogdiersoorten: aardmuis, bosmuis, dwergmuis, dwergspitsmuis, egel, gewone bosspitsmuis, haas, huisspitsmuis, konijn, ondergrondse woelmuis, ree, rosse woelmuis, tweekleurige bosspitsmuis, veldmuis, vos en woelrat en de volgende amfibiesoorten: bruine kikker, gewone pad, kleine watersalamander, meerkikker en middelste groene kikker.

Volgens het beleid van provincie Noord-Holland dienen vrijgestelde soorten die binnen het plangebied aanwezig zijn of worden verwacht, voorafgaand aan de werkzaamheden bij het bevoegd gezag – Regionale Uitvoeringsdienst Noord-Holland Noord – digitaal te worden gemeld; zie het meldingsformulier vrijgestelde soorten, https://www.rudnhn.nl/Wet_natuurbescherming/Soortenbescherming/Meldingsformulier_vrijgestelde_soorten).

Voor beschermde soorten die niet zijn vrijgesteld en de voorgenomen activiteiten strijdig zijn met de bepalingen in de nieuwe wet, dient ontheffing dient te worden aangevraagd. Deze kan alleen worden verleend, indien de gunstige staat van instandhouding niet in het geding is. Voor vogels geldt in afwijking hierop dat voor verstoring geen ontheffing nodig is, indien de gunstige staat van instandhouding niet in het geding is.

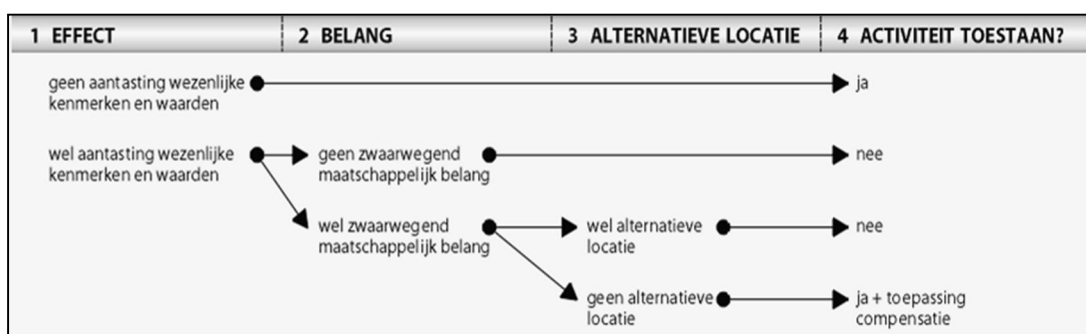
Het is ook mogelijk om voor beide categorie soorten te werken volgens een goedgekeurde gedragscode die is afgestemd op de nieuwe wet⁶; er is dan geen ontheffing nodig.

⁶ Door gemeente Amsterdam is in 2009 een Gedragscode Flora- en faunwet opgesteld. Deze blijft van kracht totdat de ingediende gedragscode Wet natuurbescherming door het bevoegd gezag is goedgekeurd.

Bijlage 4. Natuurnetwerk Nederland

De afweging voor ingrepen in het Natuurnetwerk Nederland (NNN) gaat volgens het 'nee, tenzij-principe'. In onderstaand schema is dit stapsgewijs weergegeven. Ingrepen met een significant negatieve invloed op de wezenlijke kenmerken en waarden mogen niet plaatsvinden, tenzij er sprake is van een zwaarwegend maatschappelijk belang en indien er geen alternatieven zijn. Indien bij een ingreep schade wordt aangericht aan een NNN-gebied, dan dient dit in ieder geval gemitigeerd te worden. De resteffecten aan verlies van kwaliteit en/of oppervlakte dient te worden gecompenseerd. Daarnaast kan salderen van positieve en negatieve effecten op het NNN uitkomst bieden om projecten in het NNN te realiseren. Het verkennend natuuronderzoek geeft inzicht in de ligging van NNN-gebieden in de omgeving van het plangebied en de noodzaak voor het doorlopen van 'nee, tenzij, procedure'. In provincie Noord-Holland is de externe werking van het NNN niet van toepassing.

Een 'nee, tenzij-toets' behoeft alleen te worden doorlopen indien er sprake is van een RO-procedure met betrekking tot wijziging van de bestemming van het plangebied. In het kader van een volledige afweging is het wel aan te bevelen de effecten hierop te beschrijven indien bestemmingswijziging niet van toepassing is.

Schema: Het 'nee, tenzij'-principe van het compensatiebeginsel.

Natuurnetwerk Nederland

Inventarisatie

Voor de inventarisatie is gebruik gemaakt van de interactieve kaarten van de provincie Noord-Holland. Ook is gebruik gemaakt van de interactieve kaarten van de gemeente Amsterdam. Uit de interactieve kaart natuurbeheerplannen blijkt dat het dichtstbijzijnde gebied, behorend tot de NNN, op een afstand circa 0,75 kilometer ten oosten van het plangebied is gelegen. Dit betreft het Markermeer & IJmeer. Tevens grenst aan het westen van het plangebied een ecologische verbindingszone, zie figuur. Dit betreft de Zuider IJdijk.

Ligging plangebied ren opzichte van NNN-gebieden (blauw en groen) en verbindingzones (rood gestippeld).

Analyse en toetsing effecten

Het plangebied is niet in een NNN-gebied gelegen en externe werking is niet van toepassing op NNN-gebieden in Noord-Holland. Negatieve effecten zijn dan ook op voorhand uit te sluiten. Het is niet noodzakelijk om een 'nee, tenzij-toets' uit te laten voeren.

Gebieden buiten het Natuurnetwerk Nederland

Ganzenfoerageergebieden

Toetsingskader

De wettelijke bescherming (Wro) van het gebied buiten het NNN is geregeld via het bestemmingsplan. Deze gebieden voor provincie Noord-Holland zijn vastgelegd in de Provinciale Ruimtelijke Verordening (PRV) (mei 2018).

Inventarisatie

Voor de inventarisatie van ganzenfoerageergebieden is gebruik gemaakt van de interactieve kaarten van provincie Noord-Holland. Uit de interactieve kaart ganzenfoerageergebieden blijkt dat het dichtstbijzijnde ganzenfoeragegebied op een afstand circa 1,5 kilometer ten noordoosten van het plangebied is gelegen. Dit betreffen de polder achter Durgerdam.

Plangebied ten opzichte van ganzenfoerageergebieden (bron; provincie Noord-Holland).

Analyse en toetsing effecten

Het plangebied ligt buiten een ganzenfoerageergebied, waardoor effecten, zoals oppervlakteverlies van habitat, niet aan de orde zijn. Ook verlies van habitat door verstoring van geluid en/of optische verstoring is niet aan de orde. Hiervoor ligt het plangebied op een te grote afstand tot een ganzenfoerageergebied.

Gelet op de voorgenomen ontwikkeling en de afstand tot het ganzenfoerageergebied, zijn effecten op dit gebied op voorhand uitgesloten. Het doorlopen van een aanvullende procedure is niet noodzakelijk.

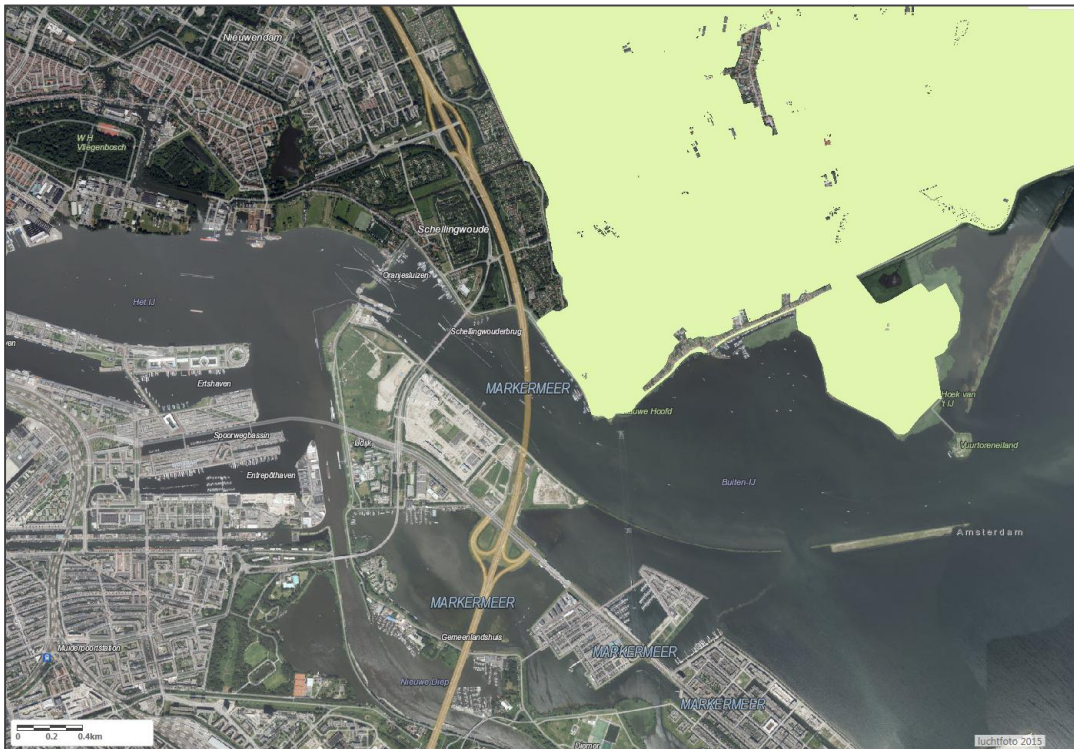
Weidevogelleefgebieden

Toetsingskader

De wettelijke bescherming (Wro) van het gebieden buiten het NNN is geregeld via het bestemmingsplan. Deze gebieden voor provincie Noord-Holland zijn vastgelegd in de Provinciale Ruimtelijke Verordening (PRV) (mei 2018).

Inventarisatie

Voor de inventarisatie van weidevogelleefgebieden is gebruik gemaakt van de interactieve kaarten van provincie Noord-Holland. Uit de interactiever kaart natuurbeheerplannen blijkt dat het dichtstbijzijnde weidevogelleefgebied op een afstand circa 1,0 kilometer ten noord-oosten van het plangebied is gelegen. Dit betreft de weilanden rondom Schellingwoude en Durgerdam.

Plangebied ten opzichte van weidevogelleefgebied.

Analyse en toetsing effecten

Het plangebied ligt buiten een weidevogelleefgebied, waardoor effecten, zoals oppervlakteverlies van habitat, niet aan de orde zijn. Ook verlies van habitat door verstoring van geluid en/of optische verstoring is niet aan de orde. Hiervoor ligt het plangebied op een te grote afstand tot een weidevogelleefgebied.

Gelet op de voorgenomen ontwikkeling en de afstand tot het weidevogelleefgebied zijn effecten op dit gebied op voorhand uitgesloten. Het doorlopen van een aanvullende procedure is niet noodzakelijk.

Bijlage 5. Gemeentelijk beleid

Door gemeente Amsterdam is in 2011 een structuurvisie⁷ vastgesteld. In de structuurvisie wordt het volgende geschreven:

“De structuurvisie geeft de zeven nieuwe stadsdelen richting mee. Enerzijds gaat het om ruimtelijke problematiek en ingrepen die over stadsdeel- en soms gemeentegrenzen heen gaat, anderzijds gaat het om een programmatische richting. Dit laatste betekent dat de stadsdelen een pakket meekrijgen dat door het stadsdeel verder moet worden uitgevoerd. Het gaat om een woningbouwopgave, bescherming van een aantal bedrijventerreinen, aanpak van verbindingen of het reserveren van tracés voor verbindingen, inspanningsverplichting voor intensiever gebruik van parken.

Vanwege de nieuwe Wet ruimtelijke ordening zijn gemeenten verplicht aan te tonen hoe de ruimtelijke toekomstvisie wordt waargemaakt. Daarvoor is een bij de visie behorend uitvoeringsdeel en instrumentarium opgesteld. Het uitvoeringsdeel toont aan in welke stappen de ambitie moet worden gerealiseerd; de prioritering en fasering van projecten komen aan de orde. Gezien de huidige economische situatie is het noodzaak om meer dan ooit prioriteiten te stellen in de uitvoering van de ruimtelijke ambities. De projecten vloeien rechtstreeks voort uit de visie. De fasering geeft een beeld van de projecten die tussen 2010 en 2020 worden uitgevoerd, tussen 2020 en 2030 en als laatste in de periode na 2030. In het instrumentarium staat een aantal procedures en criteria die ondersteunend zijn aan de visie en een rol spelen bij het opstellen en toetsen van ruimtelijke plannen”.

Om economisch sterk en duurzaam te zijn en Amsterdam en de regio verder te kunnen ontwikkelen als internationaal concurrerende, duurzame, Europese metropool slaat Amsterdam de volgende richting in:

- een aantrekkelijke stad;
- systeemsporg regionaal openbaar vervoer;
- hoogwaardiger inrichting openbare ruimte;
- investeren in recreatief gebruik groen en water;
- het postfossiel brandstoftijdperk.

Dit resulteert in de volgende ruimtelijke ingrepen:

- meer woonkwaliteit in de stad en intensivering;
- systeemsporg openbaar vervoer;
- verbeteren kwaliteit openbare ruimte;
- investeren in intensiever gebruik groen en water in en om de stad;
- klimaatverandering;
- duurzame energieopwekking.

Om invulling te geven aan de structuurvisie zijn diverse agenda's en visies ontwikkeld. Navolgend worden de relevante agenda's en visies verder toegelicht. Dit zijn:

- 1) Agenda duurzaamheid.
- 2) Agenda Groen.
- 3) Ecologische Visie.
- 4) Handboek Natuurinclusief bouwen en ontwerpen in twintig ideeën.

⁷ Structuurvisie Amsterdam 2040: Economisch sterk en duurzaam.

Agenda Duurzaamheid

Gemeente Amsterdam wil de verduurzaming van de hoofdstad versnellen. Dit staat in de Agenda Duurzaamheid, de agenda voor duurzame energie, schone lucht, een circulaire economie en een klimaatbestendige stad. De Agenda Duurzaamheid is vastgesteld door de Gemeenteraad van Amsterdam op 11 maart 2015.

Amsterdam wil een inhaalslag maken op het gebied van duurzaamheid. Dit doen we in goede samenwerking met partners uit de stad (bewoners, bedrijven, maatschappelijke organisaties en kennisinstellingen), niet alleen voor het creëren van breed maatschappelijk draagvlak, maar ook om de energie en doorzettingskracht die al aanwezig zijn in de samenleving te versterken. De Agenda Duurzaamheid is uitgewerkt met kwantitatieve en kwalitatieve doelstellingen, langs vijf transitiepaden, met als rode draad de filosofie van de circulaire economie: innovatie, meer doen met minder, slimmer en hernieuwbaar.

In de agenda zijn de volgende kwantitatieve doelen opgenomen:

1. Duurzame energie: in 2020 wordt per inwoner 20% meer duurzame energieopgewekt dan in 2013.
2. Duurzame energie: in 2020 wordt per inwoner 20% minder energie verbruikt dan in 2013.
3. Schone lucht: in 2025 is de hoogst gemeten concentratie stikstofdioxide 35% lager dan in 2015.
4. Schone lucht: in 2025 is de hoogst gemeten concentratie roet 30% lager dan in 2015.
5. Scheiden van afval: in 2020 wordt 65% van het huishoudelijk afval gescheiden.
6. In 2025 is de CO₂-uitstoot van de gemeente 45 procent minder dan in 2012.

En de volgende kwalitatieve doelen:

1. Zo veel mogelijk verkeer uitstootvrij (of zo schoon mogelijk) in Amsterdam in 2025.
2. Een circulaire economie te realiseren met nieuwe vormen van productie, distributie en consumptie.
3. Op basis van de door het College van B&W in 2014 ondertekende intentieverklaring „Ruimtelijke Adaptatie” klimaatadaptatie in 2020 in het relevante gemeentelijke beleid te verankeren.
4. De gemeentelijke inkoop voldoet aan de doelstellingen uit deze Agenda voor de transitie naar circulaire economie, het scheiden van afval, energie en slim en schoon vervoer.

Bovenstaande is integraal overgenomen uit de Samenvatting Agenda Duurzaamheid.

Aspecten uit de Agenda Duurzaamheid die relevant zijn voor het plangebied zijn:

- klimaatbestendige stad;
- gemeente duurzaam.

Klimaatbestendige stad

Gemeente Amsterdam is een partner van Amsterdam Rainproof en is onderdeel van de nieuwe Agenda Duurzaamheid. Het thema extreme regenval is een belangrijke pijler om de stad klimaatbestendig te maken. Dit kan gerealiseerd worden door het stedelijk gebied meer als 'een spons' in te richten. Eenvoudige maatregelen die hieraan bijdragen zijn het gebruiken van een groen dak en het toepassen van regenwateropvangmogelijkheden zoals een vijver

Gemeente Duurzaam

De gemeente gaat zelf de eigen bedrijfsvoering verder verduurzamen, daarmee schaal maken én het goede voorbeeld geven.

De gemeente hanteert de volgende doelen:

- in 2025 is de eigen CO₂-uitstoot van de gemeente 45 procent minder dan in 2012 (B&W besluit oktober 2013);
- gemeentelijke inkoop voldoet aan de kwantitatieve en kwalitatieve doelen uit deze agenda duurzaamheid op het gebied van energiebesparing, een duurzame energielevering, het scheiden van afval, slim en schoon vervoer;
- de gemeente biedt een helder investeringskader om duurzame investeringen te vergemakkelijken.

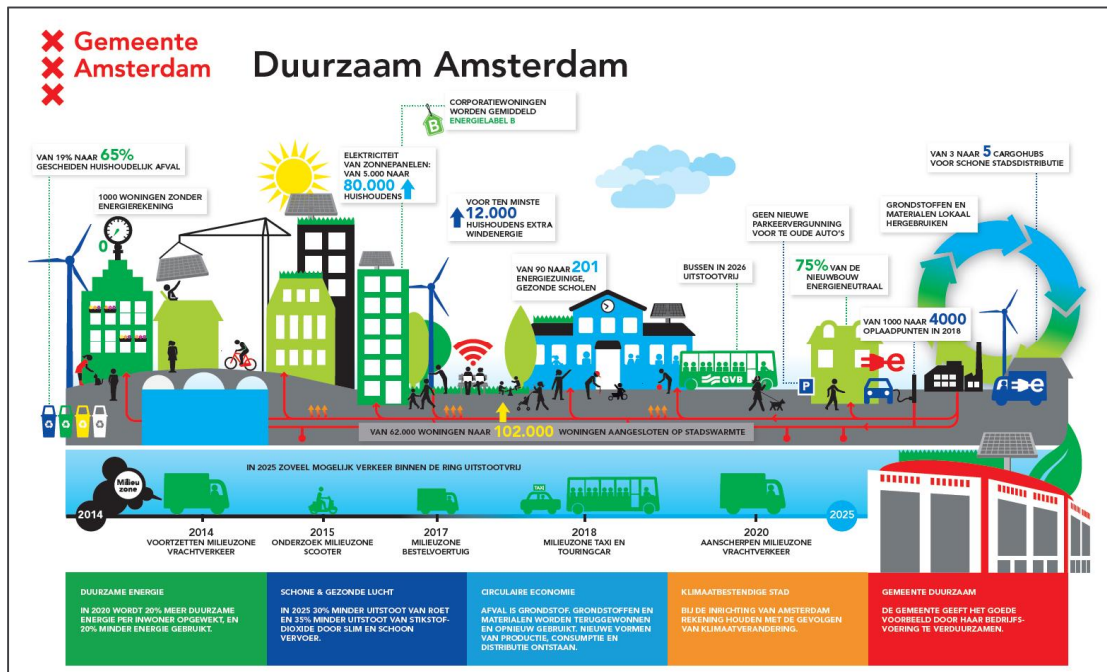
In 2013 was de CO₂-uitstoot van de gemeentelijke organisatie jaarlijks 93 duizend ton. In dat jaar is de bestaande doelstelling voor CO₂ reductie aangepast en opnieuw vastgesteld in een routekaart richting 2025 met concrete stappen om energie te besparen en daarmee de CO₂-uitstoot terug te brengen met 45 procent ten opzichte van 2012. In de routekaart is een scan opgenomen van gebieden waar investeren het meeste effect oplevert en waar kansen liggen qua natuurlijke momenten, vervanging of nieuwe aanschaf. Daarnaast is een stappenplan opgenomen met acties en actiehouders en is afgesproken wie verantwoordelijk is voor uitvoer van acties op de routekaart.

Met LED-verlichting kunnen de lichtkleuren in de natuur worden nagebootst: warm zonlicht bij zonsondergang of maanlicht in de nacht. Sweco onderzoekt het effect van ecodynamische verlichting op het gedrag van vleermuizen en op de voortplanting van vogels. Als de effecten kleiner zijn dan van conventionele verlichting, kan ecodynamische verlichting in de toekomst toegepast worden in natuurgebieden. De nieuwe vinding levert dan een belangrijke bijdrage aan de bescherming van natuur en biodiversiteit.

Energiemaatregelen per jaar zijn onder andere opgenomen op het gebied van:

1. ICT: energiezuinige werkplek en inkoop energie-efficiënte dataopslag.
2. Openbare verlichting: vervangen door dimbare LED-verlichting.
3. Kantoren: flexwerken en afstoten kantoorruimte, energiematregelen.
4. Wagenpark.

Voor het voorgenomen plan is punt 4 eenvoudig toe te passen. Het is goed mogelijk ecodynamische verlichting toe te passen. Naast energiebesparing komt het de flora en fauna ook ten goede.

Figuur 19 Infographic duurzaam Amsterdam (bron: gemeente Amsterdam).

Agenda Groen

Het Amsterdamse groen moet worden aangepast aan de eisen van deze tijd. Veranderende leefgewoonten van Amsterdammers, de groei van de stad en de grote aantallen bezoekers vragen om een andere omgang met het groen in de stad. Het vele groen dat er al is in Amsterdam, krijgt er nieuwe functies bij om het vestigingsklimaat, de toenemende drukte en de effecten van klimaatverandering te verzachten. Tegelijkertijd willen we het groen nog beter inrichten voor recreatie, biodiversiteit en de gezondheid. In deze agenda wordt de koers uitgezet voor investeringen in het groen tussen 2015 en 2018 en daarmee geeft de agenda duidelijk richting aan initiatieven. De prioriteit wordt daarbij de komende jaren gelegd op vier thema's:

1. stadsparken;
2. klimaat en biodiversiteit;
3. groen in de buurt;
4. verbindingen en toegankelijkheid.

Voor het voorgenoemen plan is punt 2 in te vullen.

Klimaat en biodiversiteit

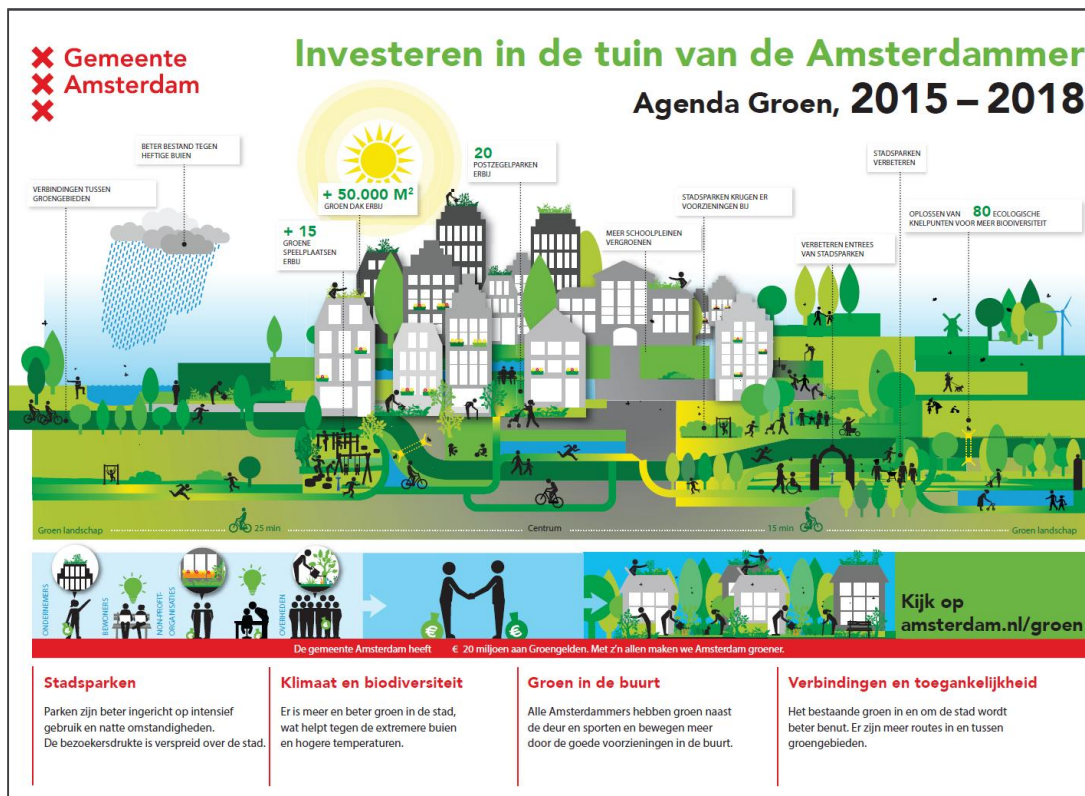
De groene ruimte speelt een belangrijke rol bij het klimaatbestendig maken van de stad. Buien worden steeds extremer en temperaturen hoger. De beste manier om regenwater te kunnen opvangen en de temperatuur te beperken, is het vergroten van groene oppervlakten. Daarnaast zorgt groen voor meer biodiversiteit in de stad.

Doelstellingen 2040

- Meer groen in de stad voor een prettig leefklimaat, koeling en waterberging.
- Verder vergroten van de biodiversiteit in en rondom de stad.

Focus 2015-2018

- Potentieel van het daklandschap benutten door het toevoegen van 50.000 m² groen dak.
- Meer plekken geschikt maken voor de opvang van regenwater door vergroening.
- Aandacht voor gezonde bomen in de stad die afgezien van een aantrekkelijke leefomgeving zorgen voor verkoeling en voor wateropname.
- Oplossen van ecologische knelpunten en initiatieven stimuleren voor meer biodiversiteit (zie paragraaf 4.3.6).
- Bevorderen van natuurinclusief bouwen (zie paragraaf 4.3.7).

Figuur 20 Infographic Agenda Groen (bron: gemeente Amsterdam).

Ecologische Visie

In de Ecologie Visie staat het volgende: "Op 17 februari 2011 werd de structuurvisie "Amsterdam 2040: economisch sterk en duurzaam" vastgesteld door de Amsterdamse gemeenteraad. In de structuurvisie is een globale kaart opgenomen van een ecologische structuur voor Amsterdam, ter versterking van en aanvulling op de provinciale ecologische hoofdstructuur. Bij de behandeling van de structuurvisie in de Amsterdamse gemeenteraad werd een motie aangenomen waarin werd gevraagd om nadere precisering van deze ecologische structuur. Deze notitie is daarvan de invulling.

Na vaststelling door de gemeenteraad zal deze notitie als een uitwerking van de structuurvisie worden beschouwd. Dat betekent dat ruimtelijke plannen aan deze notitie zullen worden getoetst. Daarbij wordt gelet op het volgende beleidsuitgangspunt: "de ecologische hoofdstructuur wordt gerespecteerd, knelpunten worden aangepakt en voor wijzigingen is, vergelijkbaar met de hoofdgroenstructuur, een besluit van de gemeenteraad nodig."

Bij ruimtelijke projecten in een gebied waar zich een in deze visie benoemd knelpunt bevindt, is de beleidsintentie dat het oplossen van dat knelpunt wordt meegenomen in het programma van eisen en/of het budget van het betreffende projectplan.

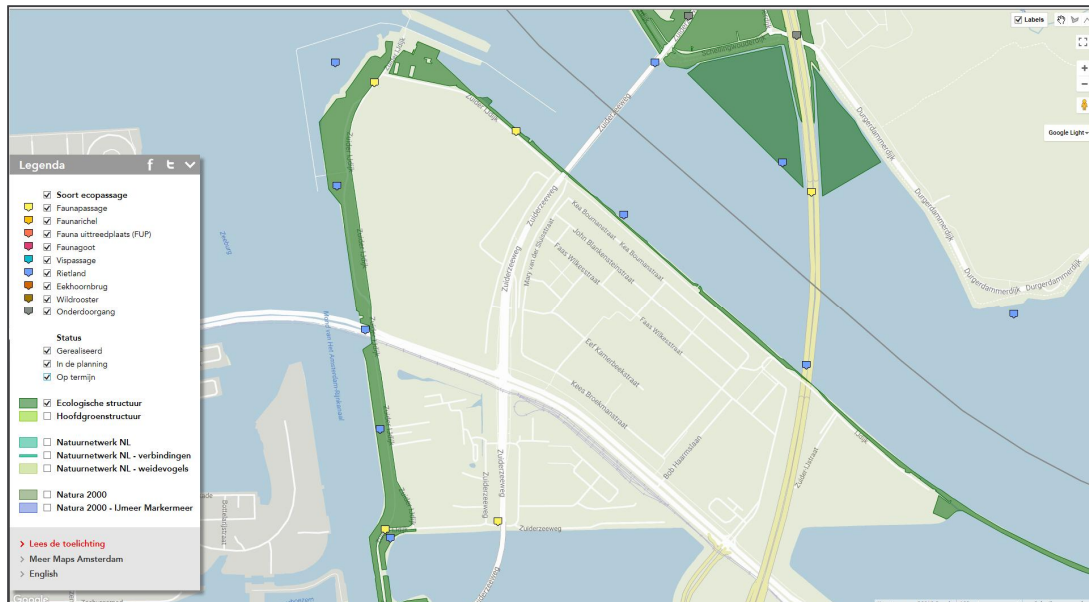
In de provinciale ecologische structuur (in 2010 vastgelegd in de provinciale ruimtelijke verordening) worden gebieden en verbindingzones aangewezen als onderdeel van een ecologisch netwerk. Het doel is om planten en dieren in de verstedelijkte Randstad zoveel mogelijk overlevingskansen te bieden. Dit kan door gebieden met elkaar te verbinden met groene wegen (bermen, slootkanten, oevers) en barrières zoals asfaltwegen en andere infrastructuur passeerbaar te maken voor dieren met bijvoorbeeld tunnels. De Amsterdamse ecologische structuur is een uitwerking en aanvulling op en verfijning van het provinciale netwerk. Amsterdam voegt een aantal dwars- en parallelverbindingen toe om het geheel sterker te maken. Bijkomend voordeel is dat de stad zelf ook natuurrijker wordt. Goed zichtbare soorten als kikkers, vlinders, libellen, egels en konijnen vergroten de belevingswaarde van de stadse groengebieden aanzienlijk.

Om de Amsterdamse ecologische structuur goed te laten functioneren, moeten de knelpunten worden aangepakt. Het meest efficiënt is om dit mee te nemen bij de uitvoering van ruimtelijke plannen in de omgeving. In deze notitie worden circa 180 knelpunten onderscheiden. Per knelpunt is aangegeven hoe ze kunnen worden opgelost en wat dat globaal kost. Ook is een prioritering aangebracht in twee klassen.

Figuur 21 Ecologische structuur (uit Ecologische Visie).

De strategie is om knelpunten zoveel mogelijk op te lossen door ze onderdeel te maken van de projectbegroting van grotere ruimtelijke projecten. Vaak zullen die projecten infrastructuur betreffen, waarbij externe partijen als Rijkswaterstaat en ProRail betrokken zijn, waardoor er mogelijkheden zijn voor medefinanciering.

Ecologische passages en structuur (bron: gemeente Amsterdam).

Wat betreft het beheer van groengebieden staan er in deze notitie twee beleidsuitspraken: Het beheer van de groenstroken in de ecologische structuur van Amsterdam dient zo natuurvriendelijk mogelijk te zijn, gericht op verscheidenheid aan vegetatie en het bieden van voldoende dekking. Chemische bestrijdingsmiddelen mogen in de ecologische structuur van Amsterdam niet worden gebruikt.

Daarnaast geeft deze notitie voor het beheer speciale aandacht aan wilde bijen en honingbijen. Deze insecten zijn uiterst nuttig vanwege de bestuiving van bloeiende planten. Als leidraad voor een bij-vriendelijke inrichting en beheer van groengebieden is een bijlage met voor bijen belangrijke planten opgenomen.

Na vaststelling van de raad zal deze ecovisie als een onderdeel van de structuurvisie worden beschouwd. Als ruimtelijke plannen aan B&W ter toetsing worden voorgelegd dan is deze ecovisie een van de stukken die wordt gebruikt als toetsingsinstrument bij ruimtelijke plannen en als richting bepalend beleidsdocument.

Als ruimtelijke plannen in aanmerking komen voor centraal stedelijke toetsing, dan zullen die plannen met deze ecovisie beoordeeld worden. Daarbij is het uitgangspunt dat plannen niet mogen leiden tot verzwakking van de ecologische structuur die in deze visie staat omschreven, bijvoorbeeld doordat extra barrières ontstaan.

Het beleidsuitgangspunt van deze ecovisie is: "de ecologische hoofdstructuur wordt gerespecteerd, knelpunten worden aangepakt en voor wijzigingen is, vergelijkbaar met de hoofdgroenstructuur, een besluit van de gemeenteraad nodig."

Bij ruimtelijke projecten in een gebied waar zich een in deze visie benoemd knelpunt bevindt, is de beleidsintentie dat het oplossen van dat knelpunt wordt meegenomen in het budget van het projectplan”.

Handboek Natuurinclusief bouwen en ontwerpen in twintig ideeën

In mei 2018 is door de Amsterdamse gemeenteraad een handboek aangenomen om voortaan bij alle renovatie en nieuwbouw in de stad de voorwaarde te stellen dat de biodiversiteit vergroot moet worden. Met andere woorden: "natuurinclusief bouwen”.

Bij de realisatie van nieuwbouw zijn er kansen voor de vergroting van de biodiversiteit. Nieuwe gebouwen kunnen bijvoorbeeld worden voorzien van neststenen voor vogels; een relatief goedkope inpassing die geschikt is voor mussen, gierzwaluwen en spreeuwen. Ook voor vleermuizen kunnen voorzieningen worden ingepast.

Nestplaatsen voor vogels

De huismus en de gierzwaluw broeden in kolonies binnen het stedelijke gebied en zijn afhankelijk van goede ‘vaste’ nestplaatsen. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar. Speciale nestkaststenen kunnen vrij gemakkelijk in het toekomstige ontwerp van de geplande nieuwbouw worden ingepast en de kosten zijn bovendien minimaal. De nestkasten kunnen worden geïntegreerd in de gevels en kunnen zichtbaar of onzichtbaar worden ingepast.

Verblijfplaatsen voor vleermuizen

Ook voor vleermuizen kunnen voorzieningen in gebouwen worden ingepast. De beste methode hiervoor is het in metselen van speciale vleermuisstenen in de spouwmuren waar de dieren zowel in de zomer als in de winter kunnen verblijven. Voorzieningen kunnen zichtbaar, maar ook vrijwel onzichtbaar (op minstens drie meter hoogte) worden ingepast in of aan de zuidwestzijde van de gevel.

Groene daken en gevels

Natuurinclusief bouwen is ook het benutten van de daken en de gevels. Daken zijn nu vaak grijs en leeg, maar kunnen perfect gebruikt worden voor het aanleggen van een daktuin met sedum of inheemse bomen of struiken. Ook kan de gevel worden bedekt met bijvoorbeeld klimop of wilde wingerd. Groene daken en gevels hebben veel voordelen. Zo zorgen ze ervoor dat gebouwen in de zomer koeler blijven, dat fijnstof in de stad beter wordt afgevangen en dat hevige regenbuien tot wel 90% beter worden opgevangen, waardoor het riool niet overbelast raakt.

Beleidskader Verlichting

Door de gemeenteraad van Amsterdam is in juni 2017 de Beleidskader Verlichting aangenomen. In dit beleidskader is een paragraaf opgenomen over rekening houden met ecologische waarden in relatie tot verlichting waarin de volgende afspraken en acties zijn opgenomen:

- binnen de Ecologische Structuur is de realisatie van nieuwe openbare verlichting alleen toegestaan langs de hoofdnetten en plusnetten. Huidige verlichting – buiten de hoofdnetten en plusnetten - wordt gefaseerd uitgeschakeld. Uitzondering hierop zijn aftakkingen van doorgaande routes richting maatschappelijke voorzieningen (sportcomplexen, scholen, etc.);
- binnen de groenstructuren is ruimte voor pilots waarbij de bestaande verlichting vervangen wordt door faunavriendelijke verlichting.

- Voor openbare verlichting van de Hoofdgroenstructuur gelden de volgende uitgangspunten:
 - er wordt terughoudend verlicht, tenzij de sociale- of verkeersveiligheid om een hoger lichtniveau vraagt;
 - verlichting dient gelijkmatig te zijn, zodat de weggebruiker ook bij een laag lichtniveau voldoende zicht heeft op zijn route en de omgeving;
 - in parken en polders worden alleen de doorgaande, verharde routes voorzien van (openbare) verlichting.
- Verlichting bij evenementen is energiezuinig en heeft een minimale uitstraling op de hemel en de omgeving.